

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPOŠLJAVANJU STRANACA

Član 1.

U Zakonu o zapošljavanju stranaca („Službeni glasnik RS”, br. 128/14, 113/17, 50/18 i 31/19) u članu 2. stav 1. tačka 5) menja se i glasi:

„5) poslodavac je pravno ili fizičko lice registrovano za obavljanje delatnosti u Republici, kao i ogranak i predstavništvo stranog poslodavca registrovan za obavljanje delatnosti u Republici, kod koga je stranac zaposlen, radno angažovan, odnosno upućen na privremeni rad u Republiku;”.

Tačka 7) menja se i glasi:

„7) upućeno lice je stranac koji je zaposlen kod stranog poslodavca kod koga ostvaruje prava iz rada i koji ga upućuje na rad kod poslodavca na teritoriji Republike u ograničenom vremenskom trajanju, nakon čega se vraća na rad kod stranog poslodavca, u skladu sa zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim ugovorom;”.

Posle tačke 7) dodaje se tačka 7a) koja glasi:

„7a) upućivanje na privremeni rad u Republiku podrazumeva upućivanje na rad u Republici i upućivanje na stručno osposobljavanje i usavršavanje za potrebe stranog poslodavca;”.

Posle tačke 12) dodaju se tač. 13)–15) koje glase:

„13) jedinstvena dozvola je dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u Republici;

14) procena predstavlja ocenu ispunjenosti uslova za zapošljavanje stranca, posebne slučajeve zapošljavanja stranca i samozapošljavanje stranca, koju vrši organizacija nadležna za poslove zapošljavanja, u skladu sa zakonom;

15) saglasnost je akt koji omogućava strancu promenu osnova rada, promenu poslodavca, zapošljavanje kod dva ili više poslodavaca tokom perioda važenja jedinstvene dozvole, a koji izdaje organizacija nadležna za poslove zapošljavanja, u skladu sa zakonom.”

Član 2.

Član 3. menja se i glasi:

„Član 3.

Pravo na rad u Republici, bez izdate jedinstvene dozvole, ostvaruje stranac kome je, u skladu sa zakonom, odobren privremeni boravak po osnovu:

- 1) spajanja porodice sa članom uže porodice državljanina Republike, odnosno strancem kome je odobreno stalno nastanjenje;
- 2) vlasništva nad nepokretnošću;
- 3) humanitarnog boravka;
- 4) studiranja i međunarodne razmene studenata, u skladu sa ovim zakonom;
- 5) naučno istraživačkog rada;
- 6) statusa pretpostavljene žrtve trgovine ljudima i žrtve trgovine ljudima;

7) samostalnog boravka;

8) obavljanja poslova akreditovanog stranog novinara i koji je kao predstavnik inostranog medija upisan u evidenciju predstavnika inostranih medija, koji se vodi u ministarstvu nadležnom za poslove javnog informisanja u Republici;

9) volontiranja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast volontiranja;

10) verske službe radi obavljanja verskih poslova i verske službe ili organizovanja, odnosno sprovođenja dobrotvornih akcija u okviru registrovanih crkava i verskih zajednica u Republici, u skladu sa zakonom;

11) radi obavljanja poslova u Republici, bez zasnivanja radnog odnosa, na osnovu odgovarajućih ugovora ili sporazuma sa međunarodnim organizacijama, između nadležnih institucija Republike i drugih država ili u okviru međunarodnih projekata o stručno-tehničkoj saradnji, obrazovanju ili istraživanju;

12) angažovanja kao člana autorske ili glumačke ekipe koji na teritoriji Republike proizvodi audiovizuelno delo, u skladu sa zakonom;

13) akta vlade kojim se utvrđuju kriterijumi za određivanje kategorija stranaca, kategorije stranaca, način i bliži uslovi odobravanja privremenog boravka strancima donetim u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi za ulazak, kretanje, boravak i vraćanje stranaca.

Stranac koji je član uže porodice stranca kome je izdata jedinstvena dozvola, odobren privremeni boravak, odnosno odobren azil u Republici, ostvaruje pravo na rad od dana odobrenja prvog privremenog boravka po osnovu spajanja porodice sa strancem kome je izdata jedinstvena dozvola, odnosno strancem sa pravom na rad, u skladu sa zakonom, bez izdate jedinstvene dozvole, u periodu važenja odobrenog privremenog boravka.

Pravo na rad u Republici, bez izdate jedinstvene dozvole ostvaruje i stranac:

1) kome je odobreno stalno nastanjenje, u skladu sa zakonom;

2) kome je odobren azil ili privremena zaštita;

3) koji je tražilac azila, i kom u periodu od šest meseci nakon podnošenja zahteva za azil odluka po tom zahtevu nije doneta bez njegove krivice;

4) koji ima pravo na privilegije i imunitete u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima;

5) koji je član porodice člana diplomatsko konzularnog predstavništva sa kojom Republika ima zaključen bilateralni sporazum kojim se licu omogućava obavljanje plaćene delatnosti u Republici;

6) koji je član posade stranog broda, odnosno vazduhoplova, ili obavlja poslove u drumskom ili železničkom saobraćaju i zaposlen je kod stranog poslodavca;

7) koji je član spasilačke jedinice koja pruža pomoć prilikom otklanjanja posledica nesrećnih slučajeva i prirodnih katastrofa, kao i slučajeva humanitarne pomoći;

8) koji na osnovu ugovora zaključenih između organa nadležnih za poslove odbrane ili unutrašnje poslove obavlja poslove od interesa za Republiku ili za potrebe odbrane ili bezbednosti zemlje ili se usavršava u ovim oblastima.

Stranac iz stava 3. tač. 1) i 2) ovog člana ostvaruje pravo na rad u periodu važenja dokumenta koji mu se izdaje u skladu sa zakonom.

Stranac iz stava 3. tačka 3) ovog člana ostvaruje pravo na rad u periodu trajanja statusa tražioca azila.

Stranac iz stava 2. i stava 3. tač. 2) i 3) ovog člana, odnosno poslodavac dužan je da pribavi dokaze o ispunjenosti propisanih uslova za zapošljavanje od nadležnog organa.

Stranac čiji boravak u Republici ne traje duže od 90 dana u periodu od 180 dana računajući od dana prvog ulaska, odnosno duže od propisanog perioda boravka u skladu međunarodnim ugovorom, ostvaruje pravo na rad u Republici u navedenom periodu bez izdate jedinstvene dozvole, i to stranac koji:

1) je vlasnik, osnivač, zastupnik ili član pravnog lica koji je registrovan u Republici, a koji nije u radnom odnosu u tom pravnom licu;

2) boravi radi uspostavljanja poslovnih kontakata ili prisustvovanja sastancima i koji bez ostvarivanja prihoda u Republici obavlja druge poslovne aktivnosti koje se odnose na pripremu stranog poslodavca da uspostavi prisustvo i otpočne sa radom u Republici;

3) je predavač ili istraživač koji učestvuje u organizovanim profesionalnim skupovima ili istraživačkim projektima ili obavlja rad u cilju predstavljanja ili sprovođenja različitih naučnih i tehničkih dostignuća, kao i njegovo prateće osoblje;

4) obavlja privremene obrazovne, sportske, umetničke, kulturne i druge slične aktivnosti ili u Republici boravi na naučnom, umetničkom, kulturnom ili sportskom događaju u organizaciji ovlašćenih organizacija, državnih organa ili organa autonomne pokrajine i jedinca lokalne samouprave, kao i prateće organizacijsko i tehničko osoblje;

5) je upućeno lice koje u Republici izvodi radove na osnovu ugovora o nabavci robe, nabavci ili zakupu mašina ili opreme njene isporuke, instaliranja, montaže, opravke ili obučavanja za rad na tim mašinama ili opremi;

6) samostalno ili za potrebe stranog poslodavca u Republici boravi radi obavljanja poslova opremanja i izlaganja opreme i eksponata na trgovinskim i drugim sajmovima i izložbama.”

Član 3.

U članu 4. stav 1. posle reči: „koji se zapošljava” dodaju se zapeta i reči: „odnosno privremeno zapošljava”.

Član 4.

Čl. 9–11. menjaju se i glase:

„Član 9.

Zapošljavanje stranca ostvaruje se pod uslovom da poseduje vizu za duži boravak po osnovu zapošljavanja, odobrenje za privremeni boravak ili stalno nastanjenje i jedinstvenu dozvolu, ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.

Poslodavac može sa strancem da zaključi ugovor o radu na neodređeno ili na određeno vreme u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad.

Osnov za prestanak važenja ugovora o radu na neodređeno vreme je prestanak važenja jedinstvene dozvole, kao i u drugim slučajevima propisani zakonom kojim se uređuje rad.

Poslodavac ne sme zapošljavati niti koristiti rad stranca koji nezakonito boravi u Republici i koji ne ispunjava uslove za zapošljavanje, odnosno privremeno zapošljavanje.

Stranac je u obavezi da u roku od 30 dana od dana prestanka važenja ugovora o radu ili drugog ugovora kojim stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada u skladu sa zakonom, zaključi novi ugovor o radu ili drugi ugovor kojim stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada u skladu sa zakonom, u suprotnom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju uslovi za ulazak, kretanje, boravak i vraćanje stranaca.

Poslodavac čuva dokaze o ispunjavanju uslova za zapošljavanje, odnosno privremeno zapošljavanje stranca.

Procena

Član 10.

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja u postupku izdavanja jedinstvene dozvole vrši procenu ispunjenosti uslova, koja te poslove obavlja kao poverene, za:

- 1) zapošljavanje;
- 2) posebne slučajeve zapošljavanja, i to:
 - (1) za upućena lica,
 - (2) za kretanje u okviru privrednog društva,
 - (3) za nezavisnog profesionalca,
 - (4) za osposobljavanje i usavršavanje;
- 3) samozapošljavanje.

Dokaze neophodne za procenu ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana podnosilac zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole podnosi elektronski, putem jedinstvenog veb portala (u daljem tekstu: Jedinstveni portal), u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu, na način i u skladu sa uputstvom za korišćenje usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu.

Procena iz stava 1. ovog člana vrši se ocenom „ispunjava” ili „ne ispunjava” uslove za zapošljavanje stranca, posebne slučajeve zapošljavanja stranca ili samozapošljavanje stranca.

Ocena „ispunjava” sadrži i vremenski period za koji se vrši procena, u zavisnosti od ispunjenosti uslova u skladu sa zakonom.

Ocena „ne ispunjava” sadrži obrazložene razloge zbog čega nisu ispunjeni uslovi za zapošljavanje, posebne slučajeve zapošljavanja ili samozapošljavanje stranca.

Procenu iz stava 1. ovog člana organizacija nadležna za poslove zapošljavanja vrši i dostavlja nadležnom organu u skladu sa propisima kojima se uređuje ulazak, kretanje i boravak stranaca u roku od 10 dana od dana prijema urednog zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na ocenu ispunjenosti uslova za zapošljavanje, posebne slučajeve zapošljavanja i samozapošljavanje stranca shodno se primenjuju i na postupak odobravanja vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja, u skladu sa zakonom.

Saglasnost

Član 11.

Stranac radi u Republici na poslovima za koje mu je izdata jedinstvena dozvola za zapošljavanje, za posebne slučajeve zapošljavanja, odnosno za samozapošljavanje.

Za vreme važenja jedinstvene dozvole stranac, odnosno poslodavac u ime stranca ili pravno ili fizičko lice ovlašćeno od strane stranca ili poslodavca, može podneti zahtev za promenu osnova rada, promenu poslodavca ili za zapošljavanje kod dva ili više poslodavca, elektronskim putem na Jedinstvenom portalu, u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu, na način i u skladu sa uputstvom za korišćenje usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu.

O zahtevu iz stava 2. ovog člana odlučuje mesno nadležna organizaciona jedinica organizacije nadležne za poslove zapošljavanja, određena statutom, u roku od 10 dana od dana prijema urednog zahteva i saglasnost dostavlja podnosiocu zahteva, preko Jedinstvenog portala.

O žalbi protiv akata iz stava 3. ovog člana konačno rešenje donosi ministar nadležan za poslove zapošljavanja.

Stranac može promeniti osnov rada, poslodavca ili se zaposliti kod dva ili više poslodavaca, po dobijanju saglasnosti iz stava 3. ovog člana.

Vlada aktom može da izuzme određene kategorije stranaca sa deficitarnim zanimanjima, određena zanimanja i profile od pribavljanja saglasnosti, u zavisnosti od stanja na tržištu rada.”

Član 5.

Čl. 12–14. brišu se.

Član 6.

U članu 15. stav 1. briše se.

U stavu 2. reči: „odgovarajućeg odobrenja za boravak i radne dozvole” zamenjuju se rečima: „vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja, jedinstvene dozvole, saglasnosti ili privremenog boravka koji strancu omogućava rad”.

U stavu 3. reči: „stava 2.” zamenjuju se rečima: „stava 1.”.

Član 7.

Član 15a briše se.

Član 8.

Naslov iznad člana 16. i član 16. menjaju se i glase:

„a) Procena za zapošljavanje

Član 16.

Procena za zapošljavanje vrši se na osnovu stanja na tržištu rada i ocenom ispunjenosti sledećih uslova:

1) da poslodavac u roku od 90 dana pre podnošenja zahteva za jedinstvenu dozvolu za zapošljavanje nije otpuštao zaposlene usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena na radnim mestima za koje se traži jedinstvena dozvola za zapošljavanje, u skladu sa propisima o radu;

2) da je poslodavac pokrenuo sprovođenje testa tržišta rada, u skladu sa zakonom;

3) postojanje predloga ugovora o radu ili drugog ugovora kojim se ostvaruju prava po osnovu rada, u skladu sa zakonom.”

Član 9.

Posle člana 16. dodaju se naziv iznad člana i član 16a koji glase:

Test tržišta rada

16a

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja na zahtev poslodavca sprovodi test tržišta rada odnosno međuregionalno posredovanje u zapošljavanju (u daljem tekstu: test tržišta rada), shodnom primenom propisa iz oblasti zapošljavanja, tako što utvrđuje da li se na evidenciji organizacije nadležne za poslove zapošljavanja nalaze lica koja odgovaraju uslovima iz zahteva poslodavca za konkretno radno mesto, odnosno lica koja ostvaruju pravo na rad u skladu sa ovim zakonom i koja odgovaraju uslovima iz zahteva poslodavca za konkretno radno mesto.

Zahtev za sprovođenje testa tržišta rada sastavni je deo zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole i podnosi se elektronskim putem na Jedinstvenom portalu, u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole za zapošljavanje stranca.

Zahtev iz stava 2. ovog člana podnosi poslodavac ili pravno ili fizičko lice, ovlašćeno od strane poslodavca.

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja sačinjava izveštaj o realizaciji potrebe za zapošljavanjem, koji se dostavlja podnosiocu zahteva putem Jedinstvenog portala u roku od četiri dana od dana pokrenutog testa tržišta rada.

Vlada aktom može da izuzme određene kategorije stranaca sa deficitarnim zanimanjima, određena zanimanja i profile od sprovođenja testa tržišta rada, u zavisnosti od stanja na tržištu rada.”

Član 10.

U članu 17. stav 1. reči: „pod uslovima iz člana 16. ovog zakona” zamenjuju se rečima: „u skladu sa zakonom”.

U stavu 2. u uvodnoj rečenici reči: „za izdavanje radne dozvole” brišu se, a u tački 1) reči: „odobrenje za privremeni ” zamenjuju se rečju: „regulisani”.

Član 11.

Naslov iznad člana 18. i član 18. brišu se.

Član 12.

Iznad člana 19. dodaje se naslov, a član 19. menja se i glase:

„b) Procena za upućena lica

Član 19.

Procena za upućena lica vrši se na osnovu ocene ispunjenosti sledećih uslova:

1) postojanje ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji između poslodavca i stranog poslodavca;

2) da je upućeno lice zaposleno, odnosno radno angažovano kod stranog poslodavca najmanje jednu godinu i prijavljeno na obavezno socijalno osiguranje kod stranog poslodavca;

3) postojanje akta između poslodavca i stranog poslodavca o upućivanju na privremeni rad u Republiku kojim se utvrđuje način ostvarivanja prava i obaveza iz rada, a koji obavezno sadrži uslove rada, odnosno stručnog osposobljavanja i usavršavanja, način obezbeđivanja i visinu zarade, naknade zarade, radno vreme, način ostvarivanja prava na godišnji odmor, uslove bezbednosti i zdravlja na radu, period rada, odnosno period stručnog osposobljavanja i usavršavanja u Republici, kao i način obezbeđivanja smeštaja, ishrane i prevoza za dolazak i odlazak sa rada za vreme trajanja upućivanja na privremeni rad u Republici;

4) da će stranac po isteku privremenog upućivanja biti vraćen na rad kod stranog poslodavca koji ga je privremeno uputio u Republiku.

Upućeno lice ne može ostvarivati manja prava od prava propisanih zakonom kojima se uređuje rad u Republici u pogledu obaveznog sadržaja utvrđenog načina ostvarivanja prava i obaveza iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

Poslodavac je u obavezi da obezbedi ostvarivanje prava i obaveza utvrđena aktom iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

Procena iz stava 1. ovog člana vrši se na period do tri godine.

Procena za upućena lica može se produžiti najduže do tri godine.”

Član 13.

Član 20. briše se.

Član 14.

Iznad člana 21. dodaje se naslov, a član 21. menja se i glase:

„v) Procena za kretanje u okviru privrednog društva

Član 21.

Procena za kretanje u okviru privrednog društva registrovanog u inostranstvu daje se u cilju privremenog upućivanja, odnosno premeštanja zaposlenog na rad u ogranak, predstavništvo, odnosno zavisno društvo koje je registrovano u Republici, koji je zaposlen, odnosno radno angažovan kod stranog poslodavca najmanje godinu dana na poslovima rukovodioca ili specijaliste.

Rukovodilac, u smislu stava 1. ovog člana je lice koje obavlja poslove upravljanja, koje je direktor ili menadžer u stranom privrednom društvu, ili je član menadžmenta stranog privrednog društva ili upravlja, odnosno rukovodi organizacionom celinom, na osnovu odluka i instrukcija uprave ili deoničara društva ili vrši poslove praćenja i kontrole rada stručnog ili rukovodećeg osoblja.

Specijalista, u smislu stava 1. ovog člana, je lice koje poseduje posebna stručna znanja potrebna za poslovanje stranog privrednog društva, što podrazumeva da ima visoki stepen stručne osposobljenosti, ili odgovarajuće stručno iskustvo i eventualno članstvo u ovlašćenom strukovnom udruženju.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, procena za kretanje u okviru privrednog društva registrovanog u inostranstvu vrši se u cilju privremenog upućivanja, odnosno premeštanja u ogranak, predstavništvo, odnosno zavisno društvo koje je registrovano u Republici, pripravnika sa visokim obrazovanjem.

Procena za kretanje u okviru privrednog društva vrši se na osnovu ocene ispunjenosti sledećih uslova:

1) da je upućeno lice zaposleno, odnosno radno angažovano kod stranog poslodavca najmanje jednu godinu, odnosno najmanje tri meseca u slučaju pripravnika i prijavljeno na obavezno socijalno osiguranje kod stranog poslodavca;

2) postojanje akta o upućivanju na privremeni rad u Republiku na poslove rukovodioca ili specijaliste, kojim se utvrđuje način ostvarivanja prava i obaveza iz rada, a koji obavezno sadrži uslove rada, odnosno stručnog osposobljavanja i usavršavanja, način obezbeđivanja i visinu zarade, naknade zarade, radno vreme, način ostvarivanja prava na godišnji odmor, uslove bezbednosti i zdravlja na radu, period rada, odnosno period stručnog osposobljavanja i usavršavanja u Republici, kao i način obezbeđivanja smeštaja, ishrane i prevoza za dolazak i odlazak sa rada za vreme trajanja upućivanja na privremeni rad u Republici;

3) da će stranac po isteku privremenog upućivanja biti vraćen na rad kod stranog poslodavca koji ga je privremeno uputio u Republiku.

Upućeno lice ne može ostvarivati manja prava od prava propisanih zakonom kojima se uređuje rad u Republici u pogledu obaveznog sadržaja utvrđenog načina ostvarivanja prava i obaveza iz stava 5. tačka 2) ovog člana.

Poslodavac je u obavezi da obezbedi ostvarivanje prava i obaveza utvrđena aktom iz stava 5. tačka 2) ovog člana.

Procena iz stava 1. ovog člana vrši se na period do tri godine.

Procena kretanje u okviru privrednog društva može se produžiti najduže do tri godine.”

Član 15.

Iznad člana 22. i 22a dodaju se naslovi, a čl. 22, 22a i naslov iznad člana i član 23. menjaju se i glase:

„g) Procena za nezavisnog profesionalca

Član 22.

Procena za nezavisnog profesionalca vrši se na osnovu ocene ispunjenosti sledećih uslova:

1) postojanje ugovora o pružanju ugovorenih usluga sa poslodavcem ili krajnjim korisnikom usluga koji obavezno sadrži rok za obavljanje posla;

2) radno iskustvo u određenoj oblasti koja je predmet ugovora o pružanju usluga u trajanju od najmanje tri godine;

3) posedovanje stručne kvalifikacije u slučajevima kad je to potrebno radi obavljanja usluga u skladu sa propisima kojima je uređeno pružanje usluga u Republici;

4) postojanje registracije nezavisnog profesionalca.

d) Procena za osposobljavanje i usavršavanje

Član 22a

Procena za osposobljavanje i usavršavanje vrši se radi obavljanja obuke, pripravnčkog staža, stručne prakse, radne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja.

Procena za osposobljavanje i usavršavanje vrši se na osnovu ocene ispunjenosti sledećih uslova:

- 1) postojanje ugovora sa poslodavcem o obavljanju obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, radne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja, koji sadrži mesto i rok trajanja;
- 2) ispunjavanje drugih uslova u skladu sa posebnim zakonom.

đ) Procena za samozapošljavanje

Član 23.

Procena za samozapošljavanje vrši se na osnovu ocene ispunjenosti uslova u pogledu odgovarajućih kvalifikacija stranca za obavljanje konkretne delatnosti, odnosno u pogledu strukture lica koja planira da zaposli, odnosno radno angažuje.

Stranac koji dobije jedinstvenu dozvolu sa samozapošljavanje u obavezi je da započne obavljanje poslova za koje je jedinstvena dozvola izdata u roku od 90 dana od dana dobijanja te dozvole.”

Član 16.

U članu 24. stav 1. reči: „dozvole za rad” zamenjuju se rečima: „jedinstvene dozvole”.

Stav 2. menja se i glasi:

„Kvota se utvrđuje na predlog ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja uz prethodno mišljenje socijalno-ekonomskog saveta osnovanog za teritoriju Republike i organizacije nadležne za poslove zapošljavanja, u odnosu na određene delatnosti, odnosno uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, u odnosu na određene države.”

U stavu 3. posle reči: „poslodavca koji” dodaje se reč: „privremeno”, a tačka 1) briše se.

U tački 2) reč: „radnu” zamenjuje se rečju: „jedinstvenu”.

Član 17.

Čl. 25–30. brišu se.

Član 18.

U članu 31. stav 1. tačka 1) menja se i glasi:

„1) izdatim saglasnostima;”

Član 19.

Član 34–36. menjaju se i glase:

„Član 34.

Novčanom kaznom od 800.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice – poslodavac, ako:

- 1) zaposli stranca koji ostvaruje pravo na rad suprotno odredbama ovog zakona (član 3.);
- 2) zaposli stranca suprotno odredbama ovog zakona (član 9. stav 1. i stav 4);
- 3) ne čuva dokaze o ispunjavanju uslova za zapošljavanje, odnosno privremeno zapošljavanje stranca (član 9. stav 6);
- 4) ne izvrši obaveze utvrđene članom 15. ovog zakona;
- 5) privremeno zaposli stranca suprotno ugovoru o poslovno-tehničkoj saradnji (član 19. stav 1. tačka 1);

6) ne obezbedi ostvarivanje prava i obaveza iz rada u skladu sa aktom o upućivanju (član 19. stav 3. i član 21. stav 7.).

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se fizičko lice – poslodavac koji ima svojstvo preduzetnika.

Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice kod poslodavca.

Poslodavcu iz st. 1. i 2. ovog člana može se, za prekršaj iz stava 1. tač. 1), 2), 4), 5) i 6) ovog člana, izreći zaštitna mera zabrana vršenja određene delatnosti u trajanju od šest meseci do jedne godine.

Član 35.

Novčanom kaznom od 15.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj stranac, ako se zaposli suprotno odredbama ovog zakona.

Član 36.

Novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice – organizacija nadležna za poslove zapošljavanja, ako:

- 1) izvrši procenu suprotno odredbama ovog zakona;
- 2) izda saglasnost suprotno odredbama ovog zakona.

Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu – organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja.”

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.

Postupci započeti pre stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama propisa po kojima su započeti.

Član 21.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. februara 2024. godine, osim odredaba člana 1. st. 1– 3, člana 3, člana 4. – u delu kojim se menja član 9. st. 2–5, člana 12. – u delu kojim se menja član 19. stav 1. tačka 3) i st. 2. i 3, člana 14. – u delu kojim se menja član 21. stav 5. tačka 2) i st. 6. i 7. i člana 19. – u delu kojim se menja član 34. stav 1. tačka 6) koje se primenjuju od dana stupanja na snagu ovog zakona.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 5. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje položaj stranaca i stranih pravnih lica, kao i tačka 8. istog člana, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti zapošljavanja, kao i radnih odnosa, zaštite na radu, socijalnog osiguranja i drugih oblika socijalne sigurnosti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca predlaže se u cilju daljeg pojednostavljenja postupka kojim se strancu omogućava rad u Republici Srbiji, odnosno uvodi se jedinstvena dozvola za boravak i rad, kao jedinstveni akt. Takođe, izmenama i dopunama ovog zakona vrši se unapređenje odredaba pomenutog zakona koje uređuje pitanje upućivanja stranaca, odnosno izdavanja jedinstvene dozvole za upućena lica i jedinstvene dozvole za kretanje u okviru privrednog društva. U Ekspozeu predsednika Vlade od 25. oktobra 2022. godine nastavak digitalizacije formulisan je kao jedan od pet strateških prioriteta Republike Srbije. Imajući u vidu navedeno, predviđena je i potpuna digitalizacija postupka izdavanja jedinstvene dozvole, što će doprineti daljem razvijanju povoljnijeg poslovnog okruženja i privlačenja stranih investicija. S obzirom na ubrzane promene na tržištu rada Republike Srbije, kao i suočavanje sa nedostatkom radne snage, uvodi se novi, fleksibilniji koncept zapošljavanja stranaca, kojim će se strancima omogućiti da na brži i lakši način ostvare pravo na privremeni boravak i ujedno pravo na rad, uz primenu koncepta sprovođenja testa tržišta rada.

Ovaj predlog zakona prati istovremene izmene i dopune Zakona o strancima, kojim se takođe vrši pojednostavljenje postupka, odnosno uvodi se jedinstvena dozvola kao dozvola za privremeni boravak i rad. Naime, Zakonom o strancima uređen je način odobravanja vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja, privremenog boravka, odnosno stalnog nastanjenja, dok su Zakonom o zapošljavanju stranaca uređeni uslovi i postupak izdavanja dozvole za rad stranaca u Republici Srbiji. Dakle, prema važećim propisima, uslov za regulisanje dozvole za rad stranog državljanina u Republici Srbiji je prethodno regulisan boravak.

Nadležnost za postupanje u ovoj oblasti je podeljena, te je za regulisanje boravka stranca nadležno Ministarstvo unutrašnjih poslova, dok je za izdavanje dozvole za rad nadležna Nacionalna služba za zapošljavanje.

S obzirom na izneto, u cilju daljeg usklađivanja propisa Republike Srbije sa propisima Evropske Unije, uvođenjem jedinstvene dozvole za boravak i rad, paralelno sa izradom Predloga zakona o izmenama o dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca, izrađen je i Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima, kako bi se postigla horizontalna povezanost ova dva propisa. Kroz ova dva predloga zakona izvršeno je usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom 2011/98/EU o jedinstvenom postupku obrade zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad stranim državljanima u Republici Srbiji. Harmonizacija zakonodavstva u oblasti legalnih i iregularnih migracija je jedna od aktivnosti propisanim Revidiranim Akcionim planom za Poglavlje 24, Potpoglavlje Migracije.

Imajući u vidu navedeno, a kako je u pitanju novi koncept u oblasti zapošljavanja stranaca, usklađivanjem odredbi Zakona o zapošljavanju stranaca i

Zakona o strancima, doprineće ujednačenijoj i efikasnijoj primeni propisa u oblasti zapošljavanja stranaca.

Dakle, predloženim zakonskim izmenama vrši se pre svega pojednostavljenje procedure, tako što se uvodi jedinstvena dozvola koja podrazumeva dozvolu za privremeni boravak i rad, koju izdaje nadležni organ u skladu sa propisima kojima se uređuje ulazak, kretanje i boravak stranaca. Ovim izmenama predviđa se da Nacionalna služba za zapošljavanje, umesto dosadašnjeg sistema izdavanja dozvole za rad, vrši procenu kojom se vrši ocena ispunjenosti uslova za zapošljavanje, posebne slučajeve zapošljavanja i samozapošljavanje stranca, kao vid prethodnog mišljenja u postupku izdavanja jedinstvene dozvole.

U ovom postupku za jedinstveno upravno mesto određen je nadležni organ Ministarstva unutrašnjih poslova. Nacionalna služba za zapošljavanje vrši procenu na osnovu ocene ispunjenosti uslova za radno angažovanje (koja može biti pozitivna ili odbijajuća), dok Ministarstvo unutrašnjih poslova, donosi krajnju odluku u jedinstvenom postupku.

Imajući u vidu navedeno, kao i da je predviđena kompletna digitalizacija pomenutog postupka, predloženim zakonskim rešenjima doprinosi se ubrzanju procedure pribavljanja potrebne dozvole.

Takođe, dosadašnja primena oba zakona pokazala je da je pojedine kategorije stranaca potrebno izuzeti od primene uslova za zapošljavanje stranaca utvrđenih važećim zakonom. S obzirom na izneto, uvode se nove kategorije stranaca koji, na osnovu svog statusa, imaju pravo na rad bez obaveze pribavljanja jedinstvene dozvole.

Dalje, uvođenjem saglasnosti, koji će izdavati Nacionalna služba za zapošljavanje, strancu se omogućava promena osnova rada, promena poslodavca, kao i zapošljavanje kod dva ili više poslodavaca tokom perioda važenja jedinstvene dozvole.

Shodno navedenom, predloženim zakonskim rešenjima uvode se i novi pojmovi, kao što su pojam jedinstvene dozvole, procene, saglasnosti i upućivanja na privremeni rad, dok je pojam upućenog lica preciznije definisan. Takođe, unapređene su odredbe koje se odnose na upućena lica, kojim se detaljnije uređuju njihova prava iz rada, dok su privremeno zaposleni na teritoriji Republike Srbije.

Takođe, precizirana je i odredba koja se odnosi na sprovođenje testa tržišta rada, koje će se sada podnositi elektronskim putem na jedinstvenom veb portalu (u daljem tekstu: Jedinstveni portal) u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole i koji će biti sastavni deo zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole za zapošljavanje stranca, čime se vrši dodatno pojednostavljenje postupka i doprinosi većoj efikasnosti postupka izdavanja ove vrste dozvole.

Imajući u vidu i da je postupak digitalizacije jedan od strateškog interesa Vlade, paralelnim izmenama i dopunama Zakona o strancima predviđeno je podnošenje zahteva elektronskim putem. Kompletna digitalizacija postupka doprineće ubrzanju procedure izdavanja jedinstvene dozvole, a samim tim procedura će biti efikasnija. Shodno navedenom, digitalizacijom postupka biće omogućeno i podnošenje zahteva iz inostranstva, kao i kompletno preuzimanje relevantnih podataka službenim putem. Navedeno podrazumeva da će Nacionalna služba za zapošljavanje na osnovu direktne razmene službenih podataka vršiti ocenu ispunjenosti uslova za zapošljavanje stranca.

S obzirom na sve napred izneto, navedene izmene će doprineti boljem pozicioniranju Republike Srbije, u smislu uvećanog obima investicija u Republiku Srbiju, posebno kada je u pitanju angažovanje stručnjaka sa nedostajućim znanjima i veštinama koji obavljaju poslove od interesa za Republiku Srbiju.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona definisani su novi pojmovi u skladu sa novim konceptom, i to: jedinstvena dozvola, procena i saglasnost. Takođe, praksa je pokazala da je potrebno određene pojmove dodatno precizirati radi lakše primene propisa, tako da je preciziran pojam poslodavca, upućenog lica, a dodatno je definisan i pojam upućivanja na privremeni rad. Jedinstvena dozvola definisana je kao dozvola za privremeni boravak i rad koju izdaje nadležni organ u skladu sa propisima kojima se uređuje ulazak, kretanje i boravak stranaca, pod pojmom procene podrazumeva se ocena ispunjenosti uslova za zapošljavanje, posebne slučajeve zapošljavanja i samozapošljavanje stranca, koju vrši Nacionalna služba za zapošljavanje. Saglasnost je definisana kao akt koji izdaje Nacionalna služba za zapošljavanje, a koji strancu omogućava promenu osnova rada, promenu poslodavca, zapošljavanje kod dva ili više poslodavaca tokom perioda važenja jedinstvene dozvole.

Članom 2. Predloga zakona vrši se izmena postojećeg člana 3, tako što se određenoj kategoriji stranaca sa regulisanim boravkom u Republici Srbiji omogućava pravo na rad bez obaveze pribavljanja jedinstvene dozvole. Naime, pored već postojećih izuzetaka, napuštanjem dosadašnjeg koncepta izdavanja dozvole za rad kao posebnog akta, dodatno su precizirane situacije u kojima stranac na osnovu svog statusa u Republici Srbiji ima pravo na rad bez obaveze pribavljanja jedinstvene dozvole.

Članom 3. Predloga zakona izvršeno je terminološko preciziranje postojećeg člana 4. zakona.

Članom 4. Predloga zakona menjaju se postojeći čl. 9. – 11. U tom smislu izvršeno je terminološko usklađivanje saglasno novom konceptu, u skladu sa kojim se više ne izdaje dozvola za rad, kao posebni akt. Takođe, precizirano je da stranac može zaključiti ugovor o radu na neodređeno i na određeno vreme, a propisani su i osnovi za prestanak važenja takvog ugovora (prestanak važenja jedinstvene dozvole i drugi slučajevi u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad). Takođe, jasno je naglašeno da poslodavac ne sme zapošljavati niti koristiti rad stranca koji nezakonito boravi u Republici Srbiji.

Dalje, izmenom člana 10. važećeg zakona, takođe je izvršeno terminološko usklađivanje saglasno novom konceptu zakona, odnosno vršenje procene od strane Nacionalne službe za zapošljavanje u okviru postupka izdavanja jedinstvene dozvole. Precizirano je i da se svi potrebni dokazi neophodni za ocenu ispunjenosti uslova podnose elektronskim putem, preko Jedinstvenog portala, kao i da se procena vrši ocenom „ispunjava”, odnosno „ne ispunjava”, kao i da se procena dostavlja nadležnom organu Ministarstva unutrašnjih poslova u roku od 10 dana od dana prijema urednog zahteva. Takođe, precizirano je da se odredbe ovog zakona koje se odnose na ocenu ispunjenosti uslova za zapošljavanje, posebne slučajeve zapošljavanja i samozapošljavanje stranca shodno primenjuju i na postupak odobravanja vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja.

Zatim, izmenom postojećeg člana 11. uvodi se pojam i postupak davanja saglasnosti koja se izdaje u slučajevima kada stranac, odnosno poslodavac u ime stranca, ili ovlašćeno lice može podneti zahtev elektronskim putem za promenu osnova rada, promenu poslodavca ili za zapošljavanje kod dva ili više poslodavca. Uvođenjem navedene saglasnosti, omogućava se strancu, da za vreme važenja jedinstvene dozvole, može promeniti osnov rada, poslodavca ili raditi kod više poslodavaca, bez izmene same jedinstvene dozvole, čime se znatno doprinosi smanjenju administrativnog opterećenja. Takođe, precizirano je i da Vlada posebnim aktom može u zavisnosti od stanja na tržištu rada izuzeti određene kategorije stranaca sa deficitarnim zanimanjima, određena zanimanja, profile od pribavljanja saglasnosti.

Članom 5. Predloga zakona brišu se čl. 12–14, s obzirom da je kategorija stranaca na koje se trenutno primenjuje sistem izdavanja lične radne dozvole,

prepoznata kao kategorija stranaca, koji imaju pravo na rad bez obaveze pribavljanja jedinstvene dozvole.

Članom 6. Predloga zakona, kojim se menja član 15. važećeg zakona, vrši se dalje terminološko usklađivanje. Istovremeno, a imajući u vidu načelo jednakog tretmana na kome se zasniva Zakon o zapošljavanju stranaca, brisana je odredba kojom se zabranjuje poslodavcu da uputi stranca na rad kod drugog poslodavca. Naime, kako u skladu sa važećim propisima poslodavac može domaćeg državljanina da uputi na rad kod drugog poslodavca, to se primenjujući načelo jednakog tretmana, isto ima primeniti i na stranca, u skladu sa zakonom.

Članom 7. Predloga zakona shodno novom konceptu, izvršeno je brisanje člana 15a.

Članom 8. Predloga zakona, u skladu sa novim konceptom, precizirani su uslovi za vršenje procene za zapošljavanje.

Članom 9. Predloga zakona dodaje se član 16a, kojim je precizirano da se sprovođenje testa tržišta rada, odnosno međuregionalno posredovanje u zapošljavanju, shodno predloženom rešenju, podnosi elektronskim putem u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole, te da je sastavni deo zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole za zapošljavanje. Takođe, precizirano je i da Vlada posebnim aktom može u zavisnosti od stanja na tržištu rada izuzeti određene kategorije stranaca sa deficitarnim zanimanjima, određena zanimanja, profile od sprovođenja testa tržišta rada.

Članom 10. Predloga zakona terminološki se preciziraju i usklađuju pojmovi u skladu sa predloženim izmenama i dopunama.

Članom 11. Predloga zakona briše se važeći član 18. kojim se taksativno navode radne dozvole za posebne slučajeve zapošljavanja, a imajući u vidu da se napušta dosadašnji koncept izdavanja radnih dozvola.

Članom 12. Predloga zakona menja se član 19. tako što se precizira vršenje procene za upućena lica. Precizirano je da akt o upućivanju na privremeni rad u Republiku Srbiju između poslodavca i stranog poslodavca, mora sadržati odredbe kojima se utvrđuje način ostvarivanja prava i obaveza iz rada za vreme trajanja privremenog upućivanja (uslovi rada, odnosno stručnog osposobljavanja, način obezbeđivanja i visinu zarade, radno vreme i dr.). Istovremeno, imajući u vidu specifičan karakter upućivanja, odnosno da je u pitanju upućivanje na privremeni rad, kada stranac ostaje u osiguranju kod inostranog poslodavca, precizirano je i da stranac mora biti prijavljen na obavezno socijalno osiguranje kod inostranog poslodavca, kao i da po isteku privremenog upućivanja mora biti vraćen kod svog poslodavca. Dodatno se propisuje i da upućeno lice ne može ostvarivati manja prava od prava propisanih zakonom kojima se uređuje rad u Republici Srbiji u pogledu obaveznog sadržaja utvrđenog načina ostvarivanja prava i obaveza iz akta o upućivanju, kao i da je poslodavac u obavezi da obezbedi ostvarivanje tih prava. Takođe, precizirano je da se stranac može uputiti na rad i na stručno osposobljavanje i usavršavanje.

Članom 13. Predloga zakona, s obzirom na novi koncept zakona, briše se postojeći član 20.

Članom 14. Predloga zakona menja se član 21. tako što se precizira vršenje procene za kretanje u okviru privrednog društva. U cilju lakše primene propisa u praksi, ovim članom je preciziran pojam rukovodioca i specijaliste, a kod pripravnika, precizirano je i da se odnosi na pripravnika sa visokim obrazovanjem. Dalje, precizirani su i uslovi za vršenje procene, a koji pored ostalog podrazumevaju i postojanje odgovarajućeg akta o upućivanju, kojim se utvrđuje minimum ostvarivanja prava i obaveza iz rada, po istom principu kao i kod uslova propisanih za upućeno lice, uključujući i jasno propisanu obavezu poslodavca da obezbedi ostvarivanje tih prava. Imajući u vidu navedeno, i kod kretanja u okviru privrednog društva, kao jedne vrste upućivanja na privremeni rad kada stranac ostaje u osiguranju kod inostranog poslodavca, i ovde je precizirano da stranac mora biti prijavljen na obavezno

socijalno osiguranje kod inostranog poslodavca, kao i da po isteku privremenog upućivanja mora biti vraćen kod tog poslodavca.

Članom 15. Predloga zakona menjaju se čl. 22–23. tako što se vrši terminološko usklađivanje, odnosno precizira vršenje procene za nezavisnog profesionalca, za osposobljavanje i usavršavanje i za samozapošljavanje stranca. Kod vršenja procene za samozapošljavanje stranca, dodatno je unapređen postupak, tako što su pojednostavljeni uslovi za samozapošljavanje stranca.

U članu 16. Predloga zakona vrši se usklađivanje sa novom terminologijom, a dodatno je precizirana odredba tako što se propisuje da se u slučaju poremećaja na tržištu rada mogu uvesti kvote kako u odnosu na određene delatnosti, tako i u odnosu na određene države.

Članom 17. Predloga zakona brišu se postojeći čl. 25–30. s obzirom da se napušta koncept izdavanja dozvole za rad, te da jedinstveni akt u postupku odlučivanja o zahtevu za privremeni boravak i rad, donosi nadležni organ Ministarstva unutrašnjih poslova. Shodno tome, brisane su odredbe kojima se uređuje sadašnji postupak izdavanja i produženja dozvole za rad, poništaj i prestanak važenja dozvole za rad.

Članom 18. Predloga zakona usklađuje se sa novim konceptom, tako da će umesto dosadašnje evidencije o izdatim dozvolama za rad, Nacionalna služba za zapošljavanje voditi evidenciju o izdatim saglasnostima.

Članom 19. Predloga zakona menjaju se čl. 34–36. tako što se, shodno predloženim rešenjima, preciziraju kaznene odredbe.

Čl. 20. i 21. Predloga zakona, propisuje se da će se postupci započeti pre stupanja na snagu ovog zakona okončati po odredbama propisa po kojima su započeti. Takođe, propisuje se stupanje na snagu i primena zakona. Odložena primena pojedinih odredaba zakona neophodna je zbog potrebne uspostavljanja materijalno-tehničkih uslova za njihovu primenu, odnosno uspostavljanja uslova za razmenu relevantnih podataka između nadležnih organa u postupku izdavanja, odnosno produženja jedinstvene dozvole, a u skladu sa rešenjima propisanim ovim zakonom i paralelnim izmenama i dopunama Zakona o strancima.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije za 2023. godinu, kao ni za naredne dve fiskalne godine.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O ZAPOSŁJAVANJU STRANACA KOJE SE
MENJAJU I DOPUNJUU

Osnovni pojmovi

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) stranac je svako lice koje nema državljanstvo Republike Srbije;
- 2) zapošljavanje stranca je zaključivanje ugovora o radu ili drugog ugovora kojim stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada u skladu sa zakonom;
- 3) samozapošljavanje stranca je zapošljavanje stranca u privrednom subjektu ili drugom obliku delatnosti, u skladu sa zakonom, u kome je taj stranac jedini ili kontrolni član, u skladu sa zakonom;
- 4) državljanin EU je državljanin države članice Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora ili Švajcarske Konfederacije koji svoje pravo dokazuje državljanstvom države članice Evropske unije, Evropskog ekonomskog prostora, odnosno Švajcarske Konfederacije;
- 5) ~~poslodavac je domaće ili strano pravno ili fizičko lice registrovano za obavljanje delatnosti u Republici, kao i ogranak i predstavništvo stranog poslodavca registrovan za obavljanje delatnosti u Republici~~ POSLODAVAC JE PRAVNO ILI FIZIČKO LICE REGISTROVANO ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI U REPUBLICI, KAO I OGRANAK I PREDSTAVNIŠTVO STRANOG POSLODAVCA REGISTROVAN ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI U REPUBLICI, KOD KOGA JE STRANAC ZAPOSLEN, RADNO ANGAŽOVAN, ODNOSNO UPUĆEN NA PRIVREMENI RAD U REPUBLIKU;
- 6) strani poslodavac je strano pravno ili fizičko lice registrovano u inostranstvu za obavljanje delatnosti;
- 7) ~~upućeno lice je stranac koji je zaposlen kod stranog poslodavca kod koga ostvaruje prava iz rada, a koji privremeno na teritoriji Republike obavlja poslove, odnosno vrši usluge iz delatnosti stranog poslodavca, u skladu sa zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim ugovorom~~
- 7) UPUĆENO LICE JE STRANAC KOJI JE ZAPOSLEN KOD STRANOG POSLODAVCA KOD KOGA OSTVARUJE PRAVA IZ RADA I KOJI GA UPUĆUJE NA RAD KOD POSLODAVCA NA TERITORIJI REPUBLIKE U OGRANIČENOM VREMENSKOM TRAJANJU, NAKON ČEGA SE VRAĆA NA RAD KOD STRANOG POSLODAVCA, U SKLADU SA ZAKONOM, ODNOSNO POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVOROM;
- 7A) UPUĆIVANJE NA PRIVREMENI RAD U REPUBLIKU PODRAZUMEVA UPUĆIVANJE NA RAD U REPUBLICI I UPUĆIVANJE NA STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE ZA POTREBE STRANOG POSLODAVCA;
- 8) izbeglica je stranac kome je priznato pravo na utočište u skladu sa propisima o azilu, osim lica sa teritorije bivše SFRJ kojima je status izbeglice priznat u skladu sa propisima o izbeglicama, na koja se ovaj zakon ne primenjuje;
- 9) lice iz posebne kategorije stranaca je lice koje traži azil, lice kome je odobrena privremena zaštita, žrtva trgovine ljudima, odnosno lice kome je odobrena supsidijarna zaštita, u skladu sa zakonom;
- 10) nezavisni profesionalac je samozaposleno fizičko lice, odnosno preduzetnik registrovan za obavljanje delatnosti u inostranstvu koji na osnovu neposredno

zaključenog ugovora sa domaćim poslodavcem, odnosno krajnjim korisnikom usluga, obavlja poslove na teritoriji Republike;

11) student je stranac kome je odobren privremeni boravak zbog studiranja i koji je upisan na akreditovane studijske programe u skladu sa zakonom;

12) sezonski poslovi su poslovi koji imaju sezonski karakter u oblasti poljoprivrede, šumarstva, građevinarstva ili drugih delatnosti, a koje karakteriše privremeno značajno povećanje obima posla u periodu ne dužem od šest meseci u toku 12 meseci

13) JEDINSTVENA DOZVOLA JE DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK I RAD STRANACA U REPUBLICI;

14) PROCENA PREDSTAVLJA OCENU ISPUNJENOSTI USLOVA ZA ZAPOŠLJAVANJE STRANCA, POSEBNE SLUČAJEVE ZAPOŠLJAVANJA STRANCA I SAMOZAPOŠLJAVANJE STRANCA, KOJU VRŠI ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA, U SKLADU SA ZAKONOM.

15) SAGLASNOST JE AKT KOJI OMogućAVA STRANCU PROMENU OSNOVA RADA, PROMENU POSLODAVCA, ZAPOŠLJAVANJE KOD DVA ILI VIŠE POSLODAVACA TOKOM PERIODA VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE, A KOJI IZDAJE ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA, U SKLADU SA ZAKONOM.

Primena zakona

Član 3.

~~Stranac se zapošljava u Republici ako su ispunjeni uslovi utvrđeni zakonom, odnosno potvrđenim međunarodnim ugovorom.~~

~~Uslovi za zapošljavanje stranca utvrđeni ovim zakonom ne primenjuju se na zapošljavanje stranca koji:~~

~~1) ima pravo na privilegije i imunitete u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima;~~

~~1a) je član porodice člana diplomatsko-konzularnog predstavništva države sa kojom Republika ima zaključen bilateralni sporazum kojim se licu omogućava obavljanje plaćene delatnosti u Republici;~~

~~2) u Republici, bez zasnivanja radnog odnosa, boravi radi obavljanja poslova na osnovu odgovarajućih ugovora ili sporazuma sa međunarodnim organizacijama, između nadležnih institucija Republike i drugih država ili u okviru međunarodnih projekata o stručno-tehničkoj saradnji, obrazovanju ili istraživanju;~~

~~3) je predstavnik inostranog medija upisan u evidenciju predstavnika inostranih medija, koji se vodi u ministarstvu nadležnom za poslove javnog informisanja u Republici;~~

~~4) u Republici boravi radi obavljanja verskih poslova i verske službe ili organizuje, odnosno sprovodi dobrotvorne akcije u okviru registrovanih crkava i verskih zajednica u Republici, u skladu sa zakonom;~~

~~5) je volonter, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast volontiranja;~~

~~6) na osnovu ugovora zaključenih između organa nadležnih za poslove odbrane ili unutrašnje poslove obavlja poslove od interesa za Republiku ili za potrebe odbrane ili bezbednosti zemlje ili se usavršava u ovim oblastima;~~

~~7) je član posade broda, odnosno vazduhoplova, ili obavlja poslove u drumskom ili železničkom saobraćaju i zaposlen je kod stranog poslodavca;~~

~~8) je član spasilačke jedinice koja pruža pomoć prilikom otklanjanja posledica nesrećnih slučajeva i prirodnih katastrofa, kao i slučajeva humanitarne pomoći;~~

~~9) je član autorske ili glumačke ekipe koji na teritoriji Republike proizvodi audiovizuelno delo, u skladu sa zakonom.~~

~~Uslovi za zapošljavanje stranca utvrđeni ovim zakonom ne primenjuju se i na stranca čiji boravak u Republici ne traje duže od 90 dana u roku od šest meseci od dana prvog ulaska u Republiku, i to na stranca koji:~~

~~1) je vlasnik, osnivač, zastupnik ili član organa pravnog lica registrovan u Republici, u skladu sa zakonom, ako nije u radnom odnosu u tom pravnom licu;~~

~~2) u Republici boravi radi uspostavljanja poslovnih kontakata ili prisustvovanja poslovnim sastancima i koji, bez ostvarivanja prihoda u Republici, obavlja druge poslovne aktivnosti koje se odnose na pripremu stranog poslodavca da uspostavi prisustvo i otpočne sa radom u Republici;~~

~~3) je predavač ili istraživač koji učestvuje u organizovanim profesionalnim skupovima ili istraživačkim projektima ili obavlja rad u cilju predstavljanja ili sprovođenja različitih naučnih i tehničkih dostignuća, kao i njegovo prateće osoblje;~~

~~4) obavlja privremene obrazovne, sportske, umetničke, kulturne i druge slične aktivnosti ili u Republici boravi na naučnom, umetničkom, kulturnom ili sportskom događaju, u organizaciji ovlašćenih organizacija, državnih organa ili organa autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave, kao i prateće organizacijsko i tehničko osoblje;~~

~~5) je upućeno lice koje u Republici izvodi radove na osnovu ugovora o nabavci robe, nabavci ili zakupu mašina ili opreme i njene isporuke, instaliranja, montaže, opravke ili obučavanja za rad na tim mašinama ili opremi;~~

~~6) samostalno ili za potrebe stranog poslodavca u Republici boravi radi obavljanja poslova opremanja i izlaganja opreme i eksponata na trgovinskim i drugim sajmovima i izložbama.~~

PRAVO NA RAD U REPUBLICI, BEZ IZDATE JEDINSTVENE DOZVOLE, OSTVARUJE STRANAC KOME JE, U SKLADU SA ZAKONOM, ODOBREN PRIVREMENI BORAVAK PO OSNOVU:

1) SPAJANJA PORODICE SA ČLANOM UŽE PORODICE DRŽAVLJANINA REPUBLIKE, ODNOSNO STRANCI KOME JE ODOBRENO STALNO NASTANJENJE;

2) VLASNIŠTVA NAD NEPOKRETNOSTI;

3) HUMANITARNOG BORAVKA;

4) STUDIRANJA I MEĐUNARODNE RAZMENE STUDENATA, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM;

5) NAUČNO ISTRAŽIVAČKOG RADA;

6) STATUSA PRETPOSTAVLJENE ŽRTVE TRGOVINE LJUDIMA I ŽRTVE TRGOVINE LJUDIMA;

7) SAMOSTALNOG BORAVKA;

8) OBAVLJANJA POSLOVA AKREDITOVANOG STRANOG NOVINARA I KOJI JE KAO PREDSTAVNIK INOSTRANOG MEDIJA UPISAN U EVIDENCIJU PREDSTAVNIKA INOSTRANIH MEDIJA, KOJI SE VODI U MINISTARSTVU NADLEŽNOM ZA POSLOVE JAVNOG INFORMISANJA U REPUBLICI;

9) VOLONTIRANJA, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE OBLAST VOLONTIRANJA;

10) VERSKE SLUŽBE RADI OBAVLJANJA VERSKIH POSLOVA I VERSKE SLUŽBE ILI ORGANIZOVANJA, ODNOSNO SPROVOĐENJA DOBROTVORNIH AKCIJA U OKVIRU REGISTROVANIH CRKAVA I VERSKIH ZAJEDNICA U REPUBLICI, U SKLADU SA ZAKONOM;

11) RADI OBAVLJANJA POSLOVA U REPUBLICI, BEZ ZASNIVANJA RADNOG ODNOSA, NA OSNOVU ODGOVARAJUĆIH UGOVORA ILI SPORAZUMA SA MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA, IZMEĐU NADLEŽNIH INSTITUCIJA REPUBLIKE I DRUGIH DRŽAVA ILI U OKVIRU MEĐUNARODNIH PROJEKATA O STRUČNO-TEHNIČKOJ SARADNJI, OBRAZOVANJU ILI ISTRAŽIVANJU;

12) ANGAŽOVANJA KAO ČLANA AUTORSKE ILI GLUMAČKE EKIPE KOJI NA TERITORIJI REPUBLIKE PROIZVODI AUDIOVIZUELNO DELO, U SKLADU SA ZAKONOM;

13) AKTA VLADE KOJIM SE UTVRĐUJU KRITERIJUMI ZA ODREĐIVANJE KATEGORIJA STRANACA, KATEGORIJE STRANACA, NAČIN I BLIŽI USLOVI ODOBRAVANJA PRIVREMENOG BORAVKA STRANCIMA DONETIM U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU USLOVI ZA ULAZAK, KRETANJE, BORAVAK I VRAĆANJE STRANACA.

STRANAC KOJI JE ČLAN UŽE PORODICE STRANCA KOME JE IZDATA JEDINSTVENA DOZVOLA, ODOBREN PRIVREMENI BORAVAK, ODNOSNO ODOBREN AZIL U REPUBLICI, OSTVARUJE PRAVO NA RAD OD DANA ODOBRENJA PRVOG PRIVREMENOG BORAVKA PO OSNOVU SPAJANJA PORODICE SA STRANCI KOME JE IZDATA JEDINSTVENA DOZVOLA, ODNOSNO STRANCI SA PRAVOM NA RAD, U SKLADU SA ZAKONOM, BEZ IZDATE JEDINSTVENE DOZVOLE, U PERIODU VAŽENJA ODOBRENOG PRIVREMENOG BORAVKA.

PRAVO NA RAD U REPUBLICI, BEZ IZDATE JEDINSTVENE DOZVOLE OSTVARUJE I STRANAC:

1) KOME JE ODOBRENO STALNO NASTANJENJE, U SKLADU SA ZAKONOM;

2) KOME JE ODOBREN AZIL ILI PRIVREMENA ZAŠTITA;

3) KOJI JE TRAŽILAC AZILA, I KOM U PERIODU OD ŠEST MESECI NAKON PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA AZIL ODLUKA PO TOM ZAHTEVU NIJE DONETA BEZ NJEGOVE KRIVICE;

4) KOJI IMA PRAVO NA PRIVILEGIJE I IMUNITETE U SKLADU SA POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA;

5) KOJI JE ČLAN PORODICE ČLANA DIPLOMATSKO KONSULARNOG PREDSTAVNIŠTVA SA KOJOM REPUBLIKA IMA ZAKLJUČEN BILATERALNI SPORAZUM KOJIM SE LICU OMOGUĆAVA OBAVLJANJE PLAĆENE DELATNOSTI U REPUBLICI;

6) KOJI JE ČLAN POSADE STRANOG BRODA, ODNOSNO VAZDUHOPLOVA, ILI OBAVLJA POSLOVE U DRUMSKOM ILI ŽELEZNIČKOM SAOBRAĆAJU I ZAPOSLEN JE KOD STRANOG POSLODAVCA;

7) KOJI JE ČLAN SPASILAČKE JEDINICE KOJA PRUŽA POMOĆ PRILIKOM OTKLANJANJA POSLEDICA NESREĆNIH SLUČAJEVA I PRIRODNIH KATASTROFA, KAO I SLUČAJEVA HUMANITARNE POMOĆI;

8) KOJI NA OSNOVU UGOVORA ZAKLJUČENIH IZMEĐU ORGANA NADLEŽNIH ZA POSLOVE ODBRANE ILI UNUTRAŠNJE POSLOVE OBAVLJA

POSLOVE OD INTERESA ZA REPUBLIKU ILI ZA POTREBE ODBRANE ILI BEZBEDNOSTI ZEMLJE ILI SE USAVRŠAVA U OVIM OBLASTIMA.

STRANAC IZ STAVA 3. TAČ. 1) I 2) OVOG ČLANA OSTVARUJE PRAVO NA RAD U PERIODU VAŽENJA DOKUMENTA KOJI MU SE IZDAJE U SKLADU SA ZAKONOM.

STRANAC IZ STAVA 3. TAČKA 3) OVOG ČLANA OSTVARUJE PRAVO NA RAD U PERIODU TRAJANJA STATUSA TRAŽIOCA AZILA.

STRANAC IZ STAVA 2. I STAVA 3. TAČ. 2) I 3) OVOG ČLANA, ODNOSNO POSLODAVAC DUŽAN JE DA PRIBAVI DOKAZE O ISPUNJENOSTI PROPISANIH USLOVA ZA ZAPOŠLJAVANJE OD NADLEŽNOG ORGANA.

STRANAC ČIJI BORAVAK U REPUBLICI NE TRAJE DUŽE OD 90 DANA U PERIODU OD 180 DANA RAČUNAJUĆI OD DANA PRVOG ULASKA, ODNOSNO DUŽE OD PROPISANOG PERIODA BORAVKA U SKLADU MEĐUNARODNIM UGOVOROM, OSTVARUJE PRAVO NA RAD U REPUBLICI U NAVEDENOM PERIODU BEZ IZDATE JEDINSTVENE DOZVOLE, I TO STRANAC KOJI:

1) JE VLASNIK, OSNIVAČ, ZASTUPNIK ILI ČLAN PRAVNOG LICA KOJI JE REGISTROVAN U REPUBLICI, A KOJI NIJE U RADNOM ODNOSU U TOM PRAVNOM LICU;

2) BORAVI RADI USPOSTAVLJANJA POSLOVNIH KONTAKATA ILI PRISUSTVOVANJA SASTANCIMA I KOJI BEZ OSTVARIVANJA PRIHODA U REPUBLICI OBAVLJA DRUGE POSLOVNE AKTIVNOSTI KOJE SE ODOSE NA PRIPREMU STRANOG POSLODAVCA DA USPOSTAVI PRISUSTVO I OTPOČNE SA RADOM U REPUBLICI;

3) JE PREDAVAČ ILI ISTRAŽIVAČ KOJI UČESTVUJE U ORGANIZOVANIM PROFESIONALNIM SKUPOVIMA ILI ISTRAŽIVAČKIM PROJEKTIMA ILI OBAVLJA RAD U CILJU PREDSTAVLJANJA ILI SPROVOĐENJA RAZLIČITIH NAUČNIH I TEHNIČKIH DOSTIGNUĆA, KAO I NJEGOVO PRATEĆE OSOBLJE;

4) OBAVLJA PRIVREMENE OBRAZOVNE, SPORTSKE, UMETNIČKE, KULTURNE I DRUGE SLIČNE AKTIVNOSTI ILI U REPUBLICI BORAVI NA NAUČNOM, UMETNIČKOM, KULTURNOM ILI SPORTSKOM DOGAĐAJU U ORGANIZACIJI OVLAŠĆENIH ORGANIZACIJA, DRŽAVNIH ORGANA ILI ORGANA AUTONOMNE POKRAJINE I JEDINCA LOKALNE SAMOUPRAVE, KAO I PRATEĆE ORGANIZACIJSKO I TEHNIČKO OSOBLJE;

5) JE UPUĆENO LICE KOJE U REPUBLICI IZVODI RADOVE NA OSNOVU UGOVORA O NABAVCI ROBE, NABAVCI ILI ZAKUPU MAŠINA ILI OPREME NJENE ISPORUKE, INSTALIRANJA, MONTAŽE, OPRAVKE ILI OBUČAVANJA ZA RAD NA TIM MAŠINAMA ILI OPREMI;

6) SAMOSTALNO ILI ZA POTREBE STRANOG POSLODAVCA U REPUBLICI BORAVI RADI OBAVLJANJA POSLOVA OPREMANJA I IZLAGANJA OPREME I EKSPONATA NA TRGOVINSKIM I DRUGIM SAJMOVIMA I IZLOŽBAMA.”

Jednak položaj

Član 4.

Stranac koji se zapošljava, ODNOSNO PRIVREMENO ZAPOŠLJAVA u Republici u skladu sa ovim zakonom, ima jednaka prava i obaveze u pogledu rada,

zapošljavanja i samozapošljavanja kao i državljani Republike, ako su ispunjeni uslovi u skladu sa zakonom.

Stranac se smatra nezaposlenim u skladu sa propisima o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti i ostvaruje jednaka prava kao državljani Republike ako su ispunjeni uslovi u skladu sa ovim zakonom.

2. Zapošljavanje stranaca

Član 9.

~~Zapošljavanje stranca ostvaruje se pod uslovom da poseduje vizu za duži boravak po osnovu zapošljavanja, odobrenje za privremeni boravak ili stalno nastanjenje i dozvolu za rad, ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.~~

~~Dokazi o ispunjavanju uslova za zapošljavanje stranca u skladu sa ovim zakonom obavezno se čuvaju u poslovnom prostoru u kome stranac radi.~~

ZAPOŠLJAVANJE STRANCA OSTVARUJE SE POD USLOVOM DA POSEDUJE VIZU ZA DUŽI BORAVAK PO OSNOVU ZAPOŠLJAVANJA, ODOBRENJE ZA PRIVREMENI BORAVAK ILI STALNO NASTANJENJE I JEDINSTVENU DOZVOLU, AKO OVIM ZAKONOM NIJE DRUGAČIJE UTVRĐENO.

POSLODAVAC MOŽE SA STRANCIEM DA ZAKLJUČI UGOVOR O RADU NA NEODREĐENO ILI NA ODREĐENO VREME U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE RAD.

OSNOV ZA PRESTANAK VAŽENJA UGOVORA O RADU NA NEODREĐENO VREME JE PRESTANAK VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE, KAO I U DRUGIM SLUČAJEVIMA PROPISANI ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE RAD.

POSLODAVAC NE SME ZAPOŠLJAVATI NITI KORISTITI RAD STRANCA KOJI NEZAKONITO BORAVI U REPUBLICI I KOJI NE ISPUNJAVA USLOVE ZA ZAPOŠLJAVANJE, ODNOSNO PRIVREMENO ZAPOŠLJAVANJE.

STRANAC JE U OBAVEZI DA U ROKU OD 30 DANA OD DANA PRESTANKA VAŽENJA UGOVORA O RADU ILI DRUGOG UGOVORA KOJIM STRANAC BEZ ZASNIVANJA RADNOG ODNOSA OSTVARUJE PRAVA PO OSNOVU RADA U SKLADU SA ZAKONOM, ZAKLJUČI NOVI UGOVOR O RADU ILI DRUGI UGOVOR KOJIM STRANAC BEZ ZASNIVANJA RADNOG ODNOSA OSTVARUJE PRAVA PO OSNOVU RADA U SKLADU SA ZAKONOM, U SUPROTNOM PRIMENJUJU SE ODREDBE ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU USLOVI ZA ULAZAK, KRETANJE, BORAVAK I VRAĆANJE STRANACA.

POSLODAVAC ČUVA DOKAZE O ISPUNJAVANJU USLOVA ZA ZAPOŠLJAVANJE, ODNOSNO PRIVREMENO ZAPOŠLJAVANJE STRANCA.

~~Vrste dozvola za rad~~ PROCENA

Član 10.

~~Dozvolom za rad, u smislu ovog zakona, smatra se akt na osnovu kojeg stranac može da se zapošljava ili samozapošljava u Republici, u skladu sa zakonom.~~

Dozvola za rad se može izdati kao:

- 1) lična radna dozvola;
- 2) radna dozvola.

~~Za isti vremenski period izdaje se samo jedna vrsta dozvole za rad.~~

ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA U POSTUPKU IZDAVANJA JEDINSTVENE DOZVOLE VRŠI PROCENU ISPUNJENOSTI USLOVA, KOJA TE POSLOVE OBAVLJA KAO POVERENE, ZA:

- 1) ZAPOŠLJAVANJE;
- 2) POSEBNE SLUČAJEVE ZAPOŠLJAVANJA, I TO:
 - (1) ZA UPUĆENA LICA,
 - (2) ZA KRETANJE U OKVIRU PRIVREDNOG DRUŠTVA,
 - (3) ZA NEZAVISNOG PROFESIONALCA,
 - (4) ZA OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE;
- 3) SAMOZAPOŠLJAVANJE.

DOKAZE NEOPHODNE ZA PROCENU ISPUNJENOSTI USLOVA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PODNOSILAC ZAHTEVA ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE PODNOSI ELEKTRONSKI, PUTEM JEDINSTVENOG VEB PORTALA (U DALJEM TEKSTU: JEDINSTVENI PORTAL), U OKVIRU USLUGE NAMENJENE ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE STRANCU, NA NAČIN I U SKLADU SA UPUTSTVOM ZA KORIŠĆENJE USLUGE NAMENJENE ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE STRANCU.

PROCENA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA VRŠI SE OCENOM „ISPUNJAVA” ILI „NE ISPUNJAVA” USLOVE ZA ZAPOŠLJAVANJE STRANCA, POSEBNE SLUČAJEVE ZAPOŠLJAVANJA STRANCA ILI SAMOZAPOŠLJAVANJE STRANCA.

OCENA „ISPUNJAVA” SADRŽI I VREMENSKI PERIOD ZA KOJI SE VRŠI PROCENA, U ZAVISNOSTI OD ISPUNJENOSTI USLOVA U SKLADU SA ZAKONOM.

OCENA „NE ISPUNJAVA” SADRŽI OBRAZLOŽENE RAZLOGE ZBOG ČEGA NISU ISPUNJENI USLOVI ZA ZAPOŠLJAVANJE, POSEBNE SLUČAJEVE ZAPOŠLJAVANJA ILI SAMOZAPOŠLJAVANJE STRANCA.

PROCENU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA VRŠI I DOSTAVLJA NADLEŽNOM ORGANU U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE ULAZAK, KRETANJE I BORAVAK STRANACA U ROKU OD 10 DANA OD DANA PRIJEMA UREDNOG ZAHTEVA ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE.

ODREDBE OVOG ZAKONA KOJE SE ODNOSU NA OCENU ISPUNJENOSTI USLOVA ZA ZAPOŠLJAVANJE, POSEBNE SLUČAJEVE ZAPOŠLJAVANJA I SAMOZAPOŠLJAVANJE STRANCA SHODNO SE PRIMENJUJU I NA POSTUPAK ODOBRAVANJA VIZE ZA DUŽI BORAVAK PO OSNOVU ZAPOŠLJAVANJA, U SKLADU SA ZAKONOM.

~~Lična radna dozvola~~ SAGLASNOST

Član 11.

~~Lična radna dozvola je dozvola za rad koja strancu u Republici omogućava slobodno zapošljavanje, samozapošljavanje i ostvarivanje prava za slučaj nezaposlenosti, u skladu sa zakonom.~~

STRANAC RADI U REPUBLICI NA POSLOVIMA ZA KOJE MU JE IZDATA JEDINSTVENA DOZVOLA ZA ZAPOSŁJAVANJE, ZA POSEBNE SLUČAJEVE ZAPOSŁJAVANJA, ODNOSNO ZA SAMOZAPOSŁJAVANJE.

ZA VREME VAŽENJA JEDINSTVENE DOZVOLE STRANAC, ODNOSNO POSLODAVAC U IME STRANCA ILI PRAVNO ILI FIZIČKO LICE OVLAŠĆENO OD STRANE STRANCA ILI POSLODAVCA, MOŽE PODNETI ZAHTEV ZA PROMENU OSNOVA RADA, PROMENU POSLODAVCA ILI ZA ZAPOSŁJAVANJE KOD DVA ILI VIŠE POSLODAVCA, ELEKTRONSKIM PUTEM NA JEDINSTVENOM PORTALU, U OKVIRU USLUGE NAMENJENE ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE STRANCU, NA NAČIN I U SKLADU SA UPUTSTVOM ZA KORIŠĆENJE USLUGE NAMENJENE ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE STRANCU.

O ZAHTEVU IZ STAVA 2. OVOG ČLANA ODLUČUJE MESNO NADLEŽNA ORGANIZACIONA JEDINICA ORGANIZACIJE NADLEŽNE ZA POSLOVE ZAPOSŁJAVANJA, ODREĐENA STATUTOM, U ROKU OD 10 DANA OD DANA PRIJEMA UREDNOG ZAHTEVA I SAGLASNOST DOSTAVLJA PODNOSIOCU ZAHTEVA, PREKO JEDINSTVENOG PORTALA.

O ŽALBI PROTIV AKATA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA KONAČNO REŠENJE DONOSI MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE ZAPOSŁJAVANJA.

STRANAC MOŽE PROMENITI OSNOV RADA, POSLODAVCA ILI SE ZAPOSŁITI KOD DVA ILI VIŠE POSLODAVACA, PO DOBIJANJU SAGLASNOSTI IZ STAVA 3. OVOG ČLANA.

VLADA AKTOM MOŽE DA IZUZME ODREĐENE KATEGORIJE STRANACA SA DEFICITARNIM ZANIMANJIMA, ODREĐENA ZANIMANJA I PROFILE OD PRIBAVLJANJA SAGLASNOSTI, U ZAVISNOSTI OD STANJA NA TRŽIŠTU RADA.

~~Član 12.~~

~~Lična radna dozvola se izdaje na zahtev stranca ako:~~

- ~~1) ima odobrenje za stalno nastanjenje;~~
- ~~2) ima status izbeglice;~~
- ~~3) pripada posebnoj kategoriji stranca.~~

~~Lična radna dozvola izdaje se u slučajevima utvrđenim međunarodnim ugovorom koji obavezuje Republiku, u skladu sa tim ugovorom.~~

~~Lična radna dozvola izdaje se radi spajanja porodice i na zahtev člana uže porodice stranca iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana kome je izdato odobrenje za stalno nastanjenje ili privremeni boravak, kao i stranca člana uže porodice državljanina Republike i stranca srpskog porekla do trećeg stepena srodstva u pravoj liniji, ukoliko lice ispunjava uslov u pogledu minimalnih godina života za zasnivanje radnog odnosa u skladu sa propisima o radu.~~

~~Pod članovima uže porodice smatraju se supružnici u braku ili van braka stranca koji ima ličnu radnu dozvolu, maloletna deca rođena u braku ili van braka, maloletna usvojena deca ili maloletni pastorki, kao i drugi članovi porodice, u skladu sa zakonom kojim se uređuje boravak stranaca.~~

~~Član 13.~~

~~Strancu koji ima odobrenje za stalno nastanjenje lična radna dozvola izdaje se na period dok traje lična karta za strance.~~

~~Izbeglici lična radna dozvola izdaje se na period dok traje lična karta za lice kome je odobren azil.~~

~~Licu koje traži azil lična radna dozvola može se izdati devet meseci nakon podnošenja zahteva za azil, ako odluka o tom zahtevu nije doneta bez njegove krivice, za period od šest meseci uz mogućnost produženja, dok traje status lica koje traži azil.~~

~~Licu kome je odobrena privremena zaštita lična radna dozvola izdaje se za vreme trajanja statusa osobe sa privremenom zaštitom.~~

~~Žrtvi trgovine ljudima lična radna dozvola se izdaje za vreme trajanja dozvole boravka.~~

~~Licu kome je odobrena supsidijarna zaštita lična radna dozvola izdaje se za vreme trajanja statusa osobe sa supsidijarnom zaštitom.~~

~~Članu uže porodice stranca iz člana 12. stav 3. ovog zakona radna dozvola izdaje se za vreme trajanja dozvole boravka.~~

Radna dozvola

Član 14.

Radna dozvola je vrsta dozvole za rad koja se izdaje kao:

- 1) radna dozvola za zapošljavanje;
- 2) radna dozvola za posebne slučajeve zapošljavanja;
- 3) radna dozvola za samozapošljavanje.

~~Stranac sa radnom dozvolom može u Republici da obavlja samo poslove za koje je dobio dozvolu.~~

Član 15.

Poslodavac na čiji zahtev je izdata radna dozvola:

- 1) ne može da uputi stranca na rad kod drugog poslodavca;
- 2) u obavezi je da prijavi stranca na obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa zakonom;
- 3) snosi troškove izdavanja radne dozvole i iste ne može da prenese na stranca.

~~Poslodavac koji je zaposlio stranca bez odgovarajućeg odobrenja za boravak i radne dozvole VIZE ZA DUŽI BORAVAK PO OSNOVU ZAPOŠLJAVANJA, JEDINSTVENE DOZVOLE, SAGLASNOSTI ILI PRIVREMENOG BORAVKA KOJI STRANCU OMOGUĆAVA RAD dužan je da mu isplati sva novčana potraživanja, u skladu sa propisima o radu, uz uplatu pripadajućih poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.~~

~~U slučaju iz stava 2. STAVA 1. ovog člana postoji pretpostavka da je radni odnos trajao najmanje tri meseca, ukoliko se ne dokaže suprotno.~~

Član 15a

~~Radna dozvola izdata na osnovu vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja izdaje se najduže na period važenja vize za duži boravak po osnovu zapošljavanja.~~

- a) ~~Radna dozvola za zapošljavanje~~ A) PROCENA ZA ZAPOŠLJAVANJE

Član 16.

~~Radna dozvola za zapošljavanje izdaje se na zahtev poslodavca, u skladu sa stanjem na tržištu rada, pod uslovima da poslodavac:~~

~~1) pre podnošenja zahteva za radnu dozvolu za zapošljavanje nije otpuštao zaposlene usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena na radnim mestima za koje se traži radna dozvola za zapošljavanje, u skladu sa propisima o radu;~~

~~2) deset dana pre podnošenja zahteva za radnu dozvolu za zapošljavanje nije pronašao državljane Republike, lica koja imaju slobodan pristup tržištu rada ili stranca sa ličnom radnom dozvolom, odgovarajućih kvalifikacija sa evidencije organizacije nadležne za poslove zapošljavanja;~~

~~2a) izuzetno od odredbe stava 1. tačka 2) ovog člana, kada je to u interesu Republike Srbije ili to nalažu međunarodno prihvaćene obaveze, ministar nadležan za poslove zapošljavanja može odrediti i rok kraći od deset dana;~~

~~3) priloži predlog ugovora o radu ili drugog ugovora kojim se ostvaruju prava po osnovu rada, u skladu sa zakonom.~~

~~Radna dozvola za zapošljavanje izdaje se za zapošljavanje stranca koji ima vizu za duži boravak po osnovu zapošljavanja, odobrenje za privremeni boravak i ispunjava sve uslove iz zahteva poslodavca koji se odnose na odgovarajuća znanja i sposobnosti, kvalifikacije, prethodno iskustvo i dr.~~

~~Izuzetno, kada je to u interesu Republike Srbije ili to nalažu međunarodno prihvaćene obaveze, privremena radna dozvola za zapošljavanje može se izdati strancu koji ispunjava sve uslove iz zahteva poslodavca koji se odnose na odgovarajuća znanja i sposobnosti, kvalifikacije, prethodno iskustvo i dr., uz prethodno pribavljenu saglasnost ministra nadležnog za unutrašnje poslove, pod uslovom da je stranac podneo zahtev za privremeni boravak.~~

~~Radna dozvola za zapošljavanje iz stava 3. ovog člana izdaje se za period koji ne može biti duži od 45 dana.~~

~~Radna dozvola za zapošljavanje izdaje se za planirani period zaposlenja, a najduže dok traje privremeni boravak.~~

~~PROCENA ZA ZAPOSŁJAVANJE VRŠI SE NA OSNOVU STANJA NA TRŽIŠTU RADA I OCENOM ISPUNJENOSTI SLEDEĆIH USLOVA:~~

~~1) DA POSLODAVAC U ROKU OD 90 DANA PRE PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA JEDINSTVENU DOZVOLU ZA ZAPOSŁJAVANJE NIJE OTPUŠTAO ZAPOSLENE USLED TEHNOLOŠKIH, EKONOMSKIH ILI ORGANIZACIONIH PROMENA NA RADNIM MESTIMA ZA KOJE SE TRAŽI JEDINSTVENA DOZVOLA ZA ZAPOSŁJAVANJE, U SKLADU SA PROPISIMA O RADU;~~

~~2) DA JE POSLODAVAC POKRENUO SPROVOĐENJE TESTA TRŽIŠTA RADA, U SKLADU SA ZAKONOM;~~

~~3) POSTOJANJE PREDLOGA UGOVORA O RADU ILI DRUGOG UGOVORA KOJIM SE OSTVARUJU PRAVA PO OSNOVU RADA, U SKLADU SA ZAKONOM.~~

~~TEST TRŽIŠTA RADA~~

~~ČLAN 16A~~

~~ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA POSLOVE ZAPOSŁJAVANJA NA ZAHTEV POSLODAVCA SPROVODI TEST TRŽIŠTA RADA ODNOSNO MEĐUREGIONALNO POSREDOVANJE U ZAPOSŁJAVANJU (U DALJEM TEKSTU: TEST TRŽIŠTA RADA), SHODNOM PRIMENOM PROPISA IZ OBLASTI ZAPOSŁJAVANJA, TAKO ŠTO UTVRĐUJE DA LI SE NA EVIDENCIJI ORGANIZACIJE NADLEŽNE ZA POSLOVE ZAPOSŁJAVANJA NALAZE LICA KOJA ODGOVARAJU USLOVIMA IZ ZAHTEVA POSLODAVCA ZA KONKRETNO RADNO MESTO, ODNOSNO LICA KOJA OSTVARUJU PRAVO NA RAD U SKLADU SA~~

OVIM ZAKONOM I KOJA ODGOVARAJU USLOVIMA IZ ZAHTEVA POSLODAVCA ZA KONKRETNO RADNO MESTO.

ZAHTEV ZA SPROVOĐENJE TESTA TRŽIŠTA RADA SASTAVNI JE DEO ZAHTEVA ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE I PODNOSI SE ELEKTRONSKIM PUTEM NA JEDINSTVENOM PORTALU, U OKVIRU USLUGE NAMENJENE ZA IZDAVANJE JEDINSTVENE DOZVOLE ZA ZAPOŠLJAVANJE STRANCA.

ZAHTEV IZ STAVA 2. OVOG ČLANA PODNOSI POSLODAVAC ILI PRAVNO ILI FIZIČKO LICE, OVLAŠĆENO OD STRANE POSLODAVCA.

ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA SAČINJAVA IZVEŠTAJ O REALIZACIJI POTREBE ZA ZAPOŠLJAVANJEM, KOJI SE DOSTAVLJA PODNOSIOCU ZAHTEVA PUTEM JEDINSTVENOG PORTALA U ROKU OD ČETIRI DANA OD DANA POKRENUTOG TESTA TRŽIŠTA RADA.

VLADA AKTOM MOŽE DA IZUZME ODREĐENE KATEGORIJE STRANACA SA DEFICITARNIM ZANIMANJIMA, ODREĐENA ZANIMANJA I PROFILE OD SPROVOĐENJA TESTA TRŽIŠTA RADA, U ZAVISNOSTI OD STANJA NA TRŽIŠTU RADA.

Član 17.

Poslodavac može da zaposli studenta ~~pod uslovima iz člana 16. ovog zakona~~ U SKLADU SA ZAKONOM, s tim da obavljanje poslova u periodu kada traju nastavne aktivnosti može da traje najduže 20 sati nedeljno, odnosno 80 sati mesečno.

Uslovi za ~~izdavanje radne dozvole~~ za obavljanje sezonskih poslova su da stranac ima:

- 1) ~~odobrenje za privremeni~~ REGULISANI boravak stranca;
- 2) zaključen ugovor o radu sa poslodavcem;
- 3) akt poslodavca kojim se utvrđuje način smeštaja i ishrane za vreme boravka i rada u Republici.

~~b) Radna dozvola za posebne slučajeve zapošljavanja~~

~~Član 18.~~

~~Radna dozvola za posebne slučajeve zapošljavanja izdaje se na zahtev poslodavca, i to za:~~

- 1) ~~upućena lica;~~
- 2) ~~kretanje u okviru privrednog društva;~~
- 3) ~~nezavisne profesionalce;~~
- 4) ~~osposobljavanje i usavršavanje.~~

B) PROCENA ZA UPUĆENA LICA

Član 19.

~~Radna dozvola za upućena lica zaposlena kod stranog poslodavca izdaje se na zahtev poslodavca radi obavljanja poslova ili vršenja usluga na teritoriji Republike, na osnovu zaključenog ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji sa stranim poslodavcem, u skladu sa ovim zakonom.~~

~~Uslov za izdavanje radne dozvole iz stava 1. ovog člana jeste da stranac ima:~~

- 1) ~~vizu za duži boravak po osnovu zapošljavanja ili odobrenje za privremeni boravak stranca;~~

~~2) brisana je (vidi član 4. Zakona 31/19-6)~~

~~3) dokaz da je upućeno lice zaposleno kod stranog poslodavca najmanje jednu godinu;~~

~~4) akt o upućivanju na privremeni rad u Republiku kojim se utvrđuje način ostvarivanja prava i obaveza iz rada, kao i način smeštaja i ishrane za vreme boravka i rada u Republici.~~

~~Radna dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se za period za koji je zaključen ugovor između poslodavca za koga se vrše usluge i stranog poslodavca, ali ne duže od godinu dana.~~

~~Radna dozvola za upućena lica može se produžiti najduže do dve godine, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja, a po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za oblast kojom se uređuje delatnost poslodavca za poslova ili usluge od interesa za Republiku.~~

~~Izuzetno od st. 1-3. ovog člana, radna dozvola za upućena lica od strane stranog poslodavca registrovanog za obavljanje delatnosti u državi sa kojom Republika ima zaključen međunarodni ugovor kojim se uređuje upućivanje, izdaje se u postupku, saglasno uslovima i za period utvrđen tim sporazumom.~~

~~Saglasnost i mišljenje iz stava 4. ovog člana pribavlja, po službenoj dužnosti, organizacija nadležna za poslove zapošljavanja.~~

PROCENA ZA UPUĆENA LICA VRŠI SE NA OSNOVU OCENE ISPUNJENOSTI SLEDEĆIH USLOVA:

1) POSTOJANJE UGOVORA O POSLOVNO-TEHNIČKOJ SARADNJI IZMEĐU POSLODAVCA I STRANOG POSLODAVCA;

2) DA JE UPUĆENO LICE ZAPOSLENO, ODNOSNO RADNO ANGAŽOVANO KOD STRANOG POSLODAVCA NAJMANJE JEDNU GODINU I PRIJAVLJENO NA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE KOD STRANOG POSLODAVCA;

3) POSTOJANJE AKTA IZMEĐU POSLODAVCA I STRANOG POSLODAVCA O UPUĆIVANJU NA PRIVREMENI RAD U REPUBLIKU KOJIM SE UTVRĐUJE NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA I OBAVEZA IZ RADA, A KOJI OBAVEZNO SADRŽI USLOVE RADA, ODNOSNO STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I USAVRŠAVANJA, NAČIN OBEZBEĐIVANJA I VISINU ZARADE, NAKNADE ZARADE, RADNO VREME, NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA NA GODIŠNJI ODMOR, USLOVE BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU, PERIOD RADA, ODNOSNO PERIOD STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I USAVRŠAVANJA U REPUBLICI, KAO I NAČIN OBEZBEĐIVANJA SMEŠTAJA, ISHRANE I PREVOZA ZA DOLAZAK I ODLAZAK SA RADA ZA VREME TRAJANJA UPUĆIVANJA NA PRIVREMENI RAD U REPUBLICI;

4) DA ĆE STRANAC PO ISTEKU PRIVREMENOG UPUĆIVANJA BITI VRAĆEN NA RAD KOD STRANOG POSLODAVCA KOJI GA JE PRIVREMENO UPUTIO U REPUBLIKU.

UPUĆENO LICE NE MOŽE OSTVARIVATI MANJA PRAVA OD PRAVA PROPISANIH ZAKONOM KOJIMA SE UREĐUJE RAD U REPUBLICI U POGLEDU OBAVEZNOG SADRŽAJA UTVRĐENOG NAČINA OSTVARIVANJA PRAVA I OBAVEZA IZ STAVA 1. TAČKA 3) OVOG ČLANA.

POSLODAVAC JE U OBAVEZI DA OBEZBEDI OSTVARIVANJE PRAVA I OBAVEZA UTVRĐENA AKTOM IZ STAVA 1. TAČKA 3) OVOG ČLANA.

PROCENA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA VRŠI SE NA PERIOD DO TRI GODINE.

PROCENA ZA UPUĆENA LICA MOŽE SE PRODUŽITI NAJDUŽE DO TRI GODINE.

Član 20.

~~Dozvola za upućena lica radi obavljanja poslova ili vršenja usluga po osnovu ugovora o nabavi robe, nabavci ili zakupu mašina ili opreme i njene isporuke, instaliranja, montaže, opravke ili obučavanja za rad na tim mašinama ili opremi izdaje se pod uslovima propisanim u članu 19. ovog zakona, za period duži od 90 dana, odnosno za period potreban za obavljanje posla.~~

V) PROCENA ZA KRETANJE U OKVIRU PRIVREDNOG DRUŠTVA

Član 21.

~~Radna dozvola za kretanje u okviru privrednog društva registrovanog u inostranstvu izdaje se na zahtev ogranka, odnosno zavisnog društva koje je registrovano u Republici, u cilju privremenog upućivanja, odnosno premeštanja zaposlenog na rad u taj ogranak, odnosno zavisno društvo, pod uslovom da je lice kod stranog poslodavca zaposleno najmanje godinu dana na poslovima rukovodioca, menadžera ili specijaliste za pojedine oblasti (ključno osoblje), kao i da će u Republici obavljati iste poslove.~~

~~Izuzetno od uslova predviđenih u stavu 1. ovog člana, radna dozvola za kretanje u okviru privrednog društva registrovanog u inostranstvu izdaje se i na zahtev ogranka, odnosno zavisnog društva koje je registrovano u Republici, u cilju privremenog upućivanja, odnosno premeštanja zaposlenog pripravnika na rad u tu organizacionu jedinicu, odnosno zavisno društvo.~~

~~Radna dozvola iz st. 1. i 2. ovog člana izdaje se pod uslovima utvrđenim u članu 19. ovog zakona na period dok traje viza za duži boravak po osnovu zapošljavanja ili privremeni boravak, ali ne duže od jedne godine.~~

~~Radna dozvola za kretanje u okviru privrednog društva može se produžiti najduže do dve godine, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja, a po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za oblast kojom se uređuje delatnost poslodavca za poslove ili usluge od interesa za Republiku.~~

~~Saglasnost i mišljenje iz stava 4. ovog člana pribavlja, po službenoj dužnosti, organizacija nadležna za poslove zapošljavanja.~~

PROCENA ZA KRETANJE U OKVIRU PRIVREDNOG DRUŠTVA REGISTROVANOG U INOSTRANSTVU DAJE SE U CILJU PRIVREMENOG UPUĆIVANJA, ODNOSNO PREMEŠTANJA ZAPOSLENOG NA RAD U OGRANAK, PREDSTAVNIŠTVO, ODNOSNO ZAVISNO DRUŠTVO KOJE JE REGISTROVANO U REPUBLICI, KOJI JE ZAPOSLEN, ODNOSNO RADNO ANGAŽOVAN KOD STRANOG POSLODAVCA NAJMANJE GODINU DANA NA POSLOVIMA RUKOVODIOCA ILI SPECIJALISTE.

RUKOVODILAC, U SMISLU STAVA 1. OVOG ČLANA JE LICE KOJE OBAVLJA POSLOVE UPRAVLJANJA, KOJE JE DIREKTOR ILI MENADŽER U STRANOM PRIVREDNOM DRUŠTVU, ILI JE ČLAN MENADŽMENTA STRANOG PRIVREDNOG DRUŠTVA ILI UPRAVLJA, ODNOSNO RUKOVODI ORGANIZACIONOM CELINOM, NA OSNOVU ODLUKA I INSTRUKCIJA UPRAVE

ILI DEONIČARA DRUŠTVA ILI VRŠI POSLOVE PRAĆENJA I KONTROLE RADA STRUČNOG ILI RUKOVODEĆEG OSOBLJA.

SPECIJALISTA, U SMISLU STAVA 1. OVOG ČLANA, JE LICE KOJE POSEDUJE POSEBNA STRUČNA ZNANJA POTREBNA ZA POSLOVANJE STRANOG PRIVREDNOG DRUŠTVA, ŠTO PODRAZUMEVA DA IMA VISOKI STEPEN STRUČNE OSPOSOBLJENOSTI, ILI ODGOVARAJUĆE STRUČNO ISKUSTVO I EVENTUALNO ČLANSTVO U OVLAŠĆENOM STRUKOVNOM UDRUŽENJU.

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, PROCENA ZA KRETANJE U OKVIRU PRIVREDNOG DRUŠTVA REGISTROVANOG U INOSTRANSTVU VRŠI SE U CILJU PRIVREMENOG UPUĆIVANJA, ODNOSNO PREMEŠTANJA U OGRANAK, PREDSTAVNIŠTVO, ODNOSNO ZAVISNO DRUŠTVO KOJE JE REGISTROVANO U REPUBLICI, PRIPRAVNIKA SA VISOKIM OBRAZOVANJEM.

PROCENA ZA KRETANJE U OKVIRU PRIVREDNOG DRUŠTVA VRŠI SE NA OSNOVU OCENE ISPUNJENOSTI SLEDEĆIH USLOVA:

- 1) DA JE UPUĆENO LICE ZAPOSLENO, ODNOSNO RADNO ANGAŽOVANO KOD STRANOG POSLODAVCA NAJMANJE JEDNU GODINU, ODNOSNO NAJMANJE TRI MESECA U SLUČAJU PRIPRAVNIKA I PRIJAVLJENO NA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE KOD STRANOG POSLODAVCA;
- 2) POSTOJANJE AKTA O UPUĆIVANJU NA PRIVREMENI RAD U REPUBLIKU NA POSLOVE RUKOVODIOCA ILI SPECIJALISTE, KOJIM SE UTVRĐUJE NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA I OBAVEZA IZ RADA, A KOJI OBAVEZNO SADRŽI USLOVE RADA, ODNOSNO STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I USAVRŠAVANJA, NAČIN OBEZBEĐIVANJA I VISINU ZARADE, NAKNADE ZARADE, RADNO VREME, NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA NA GODIŠNJI ODMOR, USLOVE BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU, PERIOD RADA, ODNOSNO PERIOD STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I USAVRŠAVANJA U REPUBLICI, KAO I NAČIN OBEZBEĐIVANJA SMEŠTAJA, ISHRANE I PREVOZA ZA DOLAZAK I ODLAZAK SA RADA ZA VREME TRAJANJA UPUĆIVANJA NA PRIVREMENI RAD U REPUBLICI;
- 3) DA ĆE STRANAC PO ISTEKU PRIVREMENOG UPUĆIVANJA BITI VRAĆEN NA RAD KOD STRANOG POSLODAVCA KOJI GA JE PRIVREMENO UPUTIO U REPUBLIKU.

UPUĆENO LICE NE MOŽE OSTVARIVATI MANJA PRAVA OD PRAVA PROPISANIH ZAKONOM KOJIMA SE UREĐUJE RAD U REPUBLICI U POGLEDU OBAVEZNOG SADRŽAJA UTVRĐENOG NAČINA OSTVARIVANJA PRAVA I OBAVEZA IZ STAVA 5. TAČKA 2) OVOG ČLANA.

POSLODAVAC JE U OBAVEZI DA OBEZBEDI OSTVARIVANJE PRAVA I OBAVEZA UTVRĐENA AKTOM IZ STAVA 5. TAČKA 2) OVOG ČLANA.

PROCENA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA VRŠI SE NA PERIOD DO TRI GODINE.

PROCENA KRETANJE U OKVIRU PRIVREDNOG DRUŠTVA MOŽE SE PRODUŽITI NAJDUŽE DO TRI GODINE.

G) PROCENA ZA NEZAVISNOG PROFESIONALCA

Član 22.

~~Radna dozvola za nezavisnog profesionalca izdaje se na zahtev poslodavca, odnosno krajnjeg korisnika usluga.~~

~~Radna dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se ako nezavisni profesionalac poseduje:~~

- ~~1) vizu za duži boravak po osnovu zapošljavanja ili odobrenje za privremeni boravak;~~
- ~~2) zaključen ugovor sa poslodavcem ili krajnjim korisnikom usluga koji obavezno sadrži rok za obavljanje posla;~~
- ~~3) odgovarajuće visoko obrazovanje i/ili tehničke kvalifikacije i propisano radno iskustvo u struci.~~

~~Radna dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se na period potreban za obavljanje posla, ali ne duže od godinu dana.~~

PROCENA ZA NEZAVISNOG PROFESIONALCA VRŠI SE NA OSNOVU OCENE ISPUNJENOSTI SLEDEĆIH USLOVA:

- 1) POSTOJANJE UGOVORA O PRUŽANJU UGOVORENIH USLUGA SA POSLODAVCEM ILI KRAJNIM KORISNIKOM USLUGA KOJI OBAVEZNO SADRŽI ROK ZA OBAVLJANJE POSLA;
- 2) RADNO ISKUSTVO U ODREĐENOJ OBLASTI KOJA JE PREDMET UGOVORA O PRUŽANJU USLUGA U TRAJANJU OD NAJMANJE TRI GODINE;
- 3) POSEDOVANJE STRUČNE KVALIFIKACIJE U SLUČAJEVIMA KAD JE TO POTREBNO RADI OBAVLJANJA USLUGA U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA JE UREĐENO PRUŽANJE USLUGA U REPUBLICI.
- 4) POSTOJANJE REGISTRACIJE NEZAVISNOG PROFESIONALCA.

D) PROCENA ZA OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE

Član 22a

~~Radna dozvola za osposobljavanje i usavršavanje izdaje se na zahtev poslodavca, odnosno stranca radi obavljanja obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja.~~

~~Radna dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se ako stranac poseduje:~~

- ~~1) odobrenje za privremeni boravak;~~
- ~~2) zaključen ugovor sa poslodavcem o obavljanju obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja, koji sadrži mesto i rok trajanja.~~

~~Radna dozvola iz stava 1. ovog člana izdaje se na period trajanja obuke, pripravničkog staža, stručne prakse, stručnog osposobljavanja, odnosno usavršavanja, ali ne duže od godinu dana, uz mogućnost produženja za još godinu dana.~~

PROCENA ZA OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE VRŠI SE RADI OBAVLJANJA OBUKE, PRIPRAVNIČKOG STAŽA, STRUČNE PRAKSE, RADNE PRAKSE, STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA, ODNOSNO USAVRŠAVANJA.

PROCENA ZA OSPOSOBLJAVANJE I USAVRŠAVANJE VRŠI SE NA OSNOVU OCENE ISPUNJENOSTI SLEDEĆIH USLOVA:

1) POSTOJANJE UGOVORA SA POSLODAVCEM O OBAVLJANJU OBUKE, PRIPRAVNIČKOG STAŽA, STRUČNE PRAKSE, RADNE PRAKSE, STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA, ODNOSNO USAVRŠAVANJA, KOJI SADRŽI MESTO I ROK TRAJANJA;

2) ISPUNJAVANJE DRUGIH USLOVA U SKLADU SA POSEBNIM ZAKONOM.

~~v) Radna dozvola za samozapošljavanje~~ D) PROCENA ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE

Član 23.

~~Radna dozvola za samozapošljavanje izdaje se na zahtev stranca koji ima vizu za duži boravak po osnovu zapošljavanja ili odobrenje za privremeni boravak u Republici.~~

~~U postupku izdavanja radne dozvole za samozapošljavanje, uz zahtev stranac dostavlja:~~

- ~~1) izjavu o vrsti, trajanju i obimu aktivnosti kojima planira da se bavi;~~
- ~~2) dokaz da ima odgovarajuće kvalifikacije za obavljanje konkretne delatnosti;~~
- ~~3) predugovor ili ugovor kojim se dokazuje pravo vlasništva ili zakupa nad poslovnim prostorom u kome će se obavljati delatnost;~~
- ~~4) brisana je (vidi član 7. Zakona 31/19-6)~~
- ~~5) izjavu o broju i strukturi lica koja planira da zaposli, posebno državljana Republike, lica koja imaju slobodan pristup tržištu rada i stranaca sa ličnom radnom dozvolom.~~

~~Radna dozvola za samozapošljavanje izdaje se na period dok traje odobrenje za privremeni boravak, a najduže na godinu dana uz mogućnost produženja pod uslovom da stranac dokaže da nastavlja obavljanje istog posla pod uslovima pod kojima je dobio dozvolu.~~

~~Stranac koji dobije radnu dozvolu za samozapošljavanje u obavezi je da započne obavljanje poslova za koje je radna dozvola izdata u roku od 90 dana od dana dobijanja te dozvole.~~

PROCENA ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE VRŠI SE NA OSNOVU OCENE ISPUNJENOSTI USLOVA U POGLEDU ODGOVARAJUĆIH KVALIFIKACIJA STRANCA ZA OBAVLJANJE KONKRETNE DELATNOSTI, ODNOSNO U POGLEDU STRUKTURE LICA KOJA PLANIRA DA ZAPOSILI, ODNOSNO RADNO ANGAŽUJE.

STRANAC KOJI DOBIJE JEDINSTVENU DOZVOLU SA SAMOZAPOŠLJAVANJE U OBAVEZI JE DA ZAPOČNE OBAVLJANJE POSLOVA ZA KOJE JE JEDINSTVENA DOZVOLA IZDATA U ROKU OD 90 DANA OD DANA DOBIJANJA TE DOZVOLE.

III. Ograničavanje zapošljavanja stranaca

Član 24.

~~Vlada odlukom može da ograniči broj stranaca kojima se izdaju dozvole za rad JEDINSTVENE DOZVOLE (u daljem tekstu: kvota) u slučaju poremećaja na tržištu rada, u skladu sa migracionom politikom i stanjem i kretanjem na tržištu rada.~~

~~Kvota se utvrđuje na predlog ministarstva nadležnog za poslove zapošljavanja uz prethodno pribavljeno mišljenje socijalno-ekonomskog saveta osnovanog za teritoriju Republike i organizacije nadležne za poslove zapošljavanja.~~

KVOTA SE UTVRĐUJE NA PREDLOG MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA UZ PRETHODNO MIŠLJENJE SOCIJALNO-EKONOMSKOG SAVETA OSNOVANOG ZA TERITORIJU REPUBLIKE I

ORGANIZACIJE NADLEŽNE ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA, U ODNOSU NA ODREĐENE DELATNOSTI, ODNOSNO UZ PRETHODNO MIŠLJENJE MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE, U ODNOSU NA ODREĐENE DRŽAVE.

Kvota se ne primenjuje na stranca, odnosno poslodavca koji PRIVREMENO zapošljava stranca, a podnosi zahtev za:

- 1) ličnu radnu dozvolu, osim lične radne dozvole koja se izdaje na zahtev posebne kategorije stranca;
- 2) radnu JEDINSTVENU dozvolu za kretanje u okviru privrednog društva.

IV. POSTUPAK IZDAVANJA DOZVOLE ZA RAD

Član 25.

U postupku izdavanja, produženja, poništavanja i prestanka važenja dozvole za rad rešava organizacija nadležna za poslove zapošljavanja koja te poslove obavlja kao poverene, u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak, osim ako posebna pitanja ovim zakonom ili zakonom kojim se uređuje boravak stranaca nisu drugačije uređena.

Podatke od uticaja na rešavanje u skladu sa ovim zakonom, organizacija nadležna za poslove zapošljavanja vodi u skladu sa načelima zaštite podataka o ličnosti, efikasnosti, ekonomičnosti, savesnosti i odgovornosti.

Član 26.

U postupku izdavanja, produženja, poništavanja i prestanka važenja dozvole za rad u prvom stepenu odlučuje mesno nadležna organizaciona jedinica organizacije nadležne za poslove zapošljavanja, određena statutom.

Protiv rešenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba.

Konačno rešenje o žalbi donosi ministar nadležan za poslove zapošljavanja.

Protiv konačnog rešenja iz stava 3. ovog člana tužbom se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u skladu sa zakonom.

1. Izdavanje i produženje dozvole za rad

Član 27.

Dozvola za rad izdaje se najduže za period utvrđen ovim zakonom i period za koji traje boravak stranca.

Uz zahtev za izdavanje dozvole za rad podnose se odgovarajući dokazi o ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole.

Dozvola za rad produžava se, ako su u momentu podnošenja zahteva za produženje ispunjeni uslovi za njeno izdavanje.

Član 28.

Zahtev za izdavanje, odnosno produženje dozvole za rad, podnosi se organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja prema mestu privremenog boravka ili stalnog nastanjenja stranca, odnosno prema sedištu poslodavca ili mestu gde se rad obavlja, u zavisnosti od vrste dozvole za rad.

Zahtev za produženje dozvole za rad podnosi se najranije 30, a najkasnije pre isteka roka važenja prethodne dozvole.

~~Izuzetno, zahtev za produženje radne dozvole iz člana 19. stav 4. i člana 21. stav 4. podnosi se organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja najkasnije 60 dana pre isteka roka važenja prethodne dozvole.~~

~~Način izdavanja, odnosno produženja dozvole za rad, način dokazivanja ispunjenosti uslova utvrđenih ovim zakonom, potrebne dokaze za izdavanje odnosno produženje dozvole za rad, oblik i sadržinu dozvole za rad propisuje ministar nadležan za poslove zapošljavanja.~~

~~2. Poništaj dozvole za rad~~

~~Član 29.~~

~~Dozvola za rad će se poništiti ako:~~

- ~~1) stranac obavlja poslove za koje nije izdata dozvola za rad ili ako radi kod drugog poslodavca;~~
- ~~2) stranac ne otpočne sa radom u roku od 15 dana od dana izdavanja radne dozvole za zapošljavanje;~~
- ~~3) stranac kome je izdata dozvola za samozapošljavanje ne otpočne sa obavljanjem poslova za koje mu je izdata dozvola za rad u roku od 90 dana od dana dobijanja dozvole;~~
- ~~4) u momentu izdavanja, odnosno produženja nisu bili ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom.~~

~~Inspektor rada dužan je da odmah obavesti organizaciju nadležnu za poslove zapošljavanja ako u postupku inspeksijskog nadzora utvrdi činjenice iz stava 1. tačka 1) ovog člana.~~

~~Poslodavac je dužan da obavesti organizaciju nadležnu za poslove zapošljavanje ako stranac ne otpočne sa radom u roku od 15 dana od dana izdavanja radne dozvole za zapošljavanje.~~

~~Stranac je dužan da obavesti organizaciju nadležnu za poslove zapošljavanja o okolnostima iz stava 1. tačka 3) ovog člana u roku od 15 dana od dana protoka roka za otpočinjanje obavljanja delatnosti.~~

~~Rešenje o poništaju dozvole za rad organizacija nadležna za poslove zapošljavanja donosi po prijavi činjenica iz stava 1. ovog člana ili po službenoj dužnosti.~~

~~3. Prestanak važenja dozvole za rad~~

~~Član 30.~~

~~Dozvola za rad prestaje da važi:~~

- ~~1) istekom roka na koji je izdata;~~
- ~~2) odricanjem;~~
- ~~3) prestankom statusa izbeglice, lica koje traži azil, lica kome je odobrena privremena zaštita, odnosno lica kome je odobrena supsidijarna zaštita;~~
- ~~4) prestankom ugovora o radu ili drugog ugovora bez zasnivanja radnog odnosa kojim stranac ostvaruje prava po osnovu rada u skladu sa zakonom, odnosno prestankom rada stranca koji poseduje odobrenje za privremeni boravak u Republici;~~
- ~~5) ako stranac izgubi svojstvo preduzetnika ili pravno lice prestane sa radom pre isteka roka važenja radne dozvole za samozapošljavanje;~~

~~6) ako to zahtevaju razlozi zaštite javnog poretka ili bezbednosti Republike i njenih građana, u skladu sa zakonom;~~

~~7) ako je strancu prestalo pravo na stalno nastanjenje ili privremeni boravak u Republici;~~

~~8) ako stranac postane domaći državljanin;~~

~~9) u slučaju smrti;~~

~~10) ako je stranac boravio van Republike duže od šest meseci neprekidno.~~

~~Stranac je dužan da obavesti organizaciju nadležnu za poslove zapošljavanja o činjenicama iz stava 1. tač. 2) i 5) ovog člana u roku od 15 dana od dana odricanja, odnosno dana kada je izgubio svojstvo preduzetnika ili je pravno lice prestalo sa radom.~~

~~Poslodavac je dužan da obavesti organizaciju nadležnu za poslove zapošljavanja o činjenicama iz stava 1. tačka 4) ovog člana u roku od 15 dana od dana prestanka rada stranca.~~

~~Rešenje o prestanku dozvole za rad organizacija nadležna za poslove zapošljavanja donosi za okolnosti iz stava 1. osim u slučajevima iz tač. 1), 8) i 9) ovog člana, po prijavi okolnosti ili po službenoj dužnosti.~~

V. Evidencija i saradnja

Član 31.

Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja dužna je da vodi evidenciju o:

~~1) dozvolama za rad IZDATIM SAGLASNOSTIMA;~~

~~2) strancima koji ostvaruju pravo na rad u skladu sa ovim zakonom.~~

~~Poslove iz stava 1. ovog člana organizacija nadležna za poslove zapošljavanja obavlja kao poverene poslove, u skladu sa propisom kojim je uređena bliža sadržina podataka i način vođenja evidencija u oblasti zapošljavanja.~~

VII. Kaznene odredbe

Član 34.

~~Novčanom kaznom od 800.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice — poslodavac, ako:~~

~~1) zaposli stranca suprotno odredbama ovog zakona (član 9. stav 1);~~

~~2) ne čuva dokaze o ispunjavanju uslova za zapošljavanje stranca u poslovnom prostoru u kome stranac radi (član 9. stav 2);~~

~~3) zaposli stranca na poslovima za koje nije dobio radnu dozvolu (član 14. stav 2);~~

~~4) ne izvrši obaveze utvrđene članom 15;~~

~~5) zaposli stranca suprotno odredbama čl. 16. i 17. ovog zakona;~~

~~6) zaposli stranca suprotno odredbama čl. 19 — 22. ovog zakona;~~

~~7) ne podnese zahtev za produženje dozvole za rad u propisanom roku (član 28. stav 2);~~

~~8) ne postupi u skladu sa odredbom člana 29. stav 3. ovog zakona;~~

~~9) ne postupi u skladu sa odredbom člana 30. stav 3. ovog zakona.~~

~~Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se fizičko lice — poslodavac koji ima svojstvo preduzetnika.~~

~~Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu.~~

~~Poslodavcu iz stava 1. tačka 1. ovog člana može se izreći zaštitna mera zabrana vršenja određene delatnosti u trajanju od šest meseci do jedne godine.~~

~~Poslodavcu iz stava 2. ovog člana može se izreći zaštitna mera zabrana vršenja određenih delatnosti, u trajanju od šest meseci do jedne godine.~~

NOVČANOM KAZNOM OD 800.000 DO 2.000.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ PRAVNO LICE – POSLODAVAC, AKO:

1) ZAPOSILI STRANCA KOJI OSTVARUJE PRAVO NA RAD SUPROTNO ODREDBAMA OVOG ZAKONA (ČLAN 3.);

2) ZAPOSILI STRANCA SUPROTNO ODREDBAMA OVOG ZAKONA (ČLAN 9. STAV 1. I STAV 4);

3) NE ČUVA DOKAZE O ISPUNJAVANJU USLOVA ZA ZAPOSILJAVANJE, ODNOSNO PRIVREMENO ZAPOSILJAVANJE STRANCA (ČLAN 9. STAV 6);

4) NE IZVRŠI OBAVEZE UTVRĐENE ČLANOM 15. OVOG ZAKONA;

5) PRIVREMENO ZAPOSILI STRANCA SUPROTNO UGOVORU O POSLOVNO-TEHNIČKOJ SARADNJI (ČLAN 19. STAV 1. TAČKA 1);

6) NE OBEZBEDI OSTVARIVANJE PRAVA I OBAVEZA IZ RADA U SKLADU SA AKTOM O UPUĆIVANJU (ČLAN 19. STAV 3. I ČLAN 21. STAV 7.).

NOVČANOM KAZNOM OD 50.000 DO 500.000 DINARA ZA PREKRŠAJ IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KAZNIĆE SE FIZIČKO LICE – POSLODAVAC KOJI IMA SVOJSTVO PREDUZETNIKA.

NOVČANOM KAZNOM OD 20.000 DO 150.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ODGOVORNO LICE KOD POSLODAVCA.

POSLODAVCU IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA MOŽE SE, ZA PREKRŠAJ IZ STAVA 1. TAČ. 1), 2), 4), 5) I 6) OVOG ČLANA, IZREĆI ZAŠTITNA MERA ZABRANA VRŠENJA ODREĐENE DELATNOSTI U TRAJANJU OD ŠEST MESECI DO JEDNE GODINE.

Član 35.

~~Novčanom kaznom od 15.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj stranac, ako:~~

~~1) se zaposli suprotno odredbama ovog zakona (član 9. stav 1);~~

~~2) obavlja poslove za koje nije dobio radnu dozvolu (član 14. stav 2);~~

~~3) ne postupi u skladu sa odredbom člana 29. stav 4. ovog zakona;~~

~~4) ne postupi u skladu sa odredbom člana 30. stav 2. ovog zakona.~~

NOVČANOM KAZNOM OD 15.000 DO 150.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ STRANAC, AKO SE ZAPOSILI SUPROTNO ODREDBAMA OVOG ZAKONA.

Član 36.

~~Novčanom kaznom od 500.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice – organizacija nadležna za poslove zapošljavanja, ako:~~

~~1) ne omogući nezaposlenom strancu ostvarivanje prava utvrđenog članom 4. stav 2. ovog zakona;~~

~~2) za isti vremenski period izda više vrsta dozvola za rad suprotno odredbi člana 10. stav 3. ovog zakona;~~

~~3) izda dozvolu za rad suprotno odredbama člana 24. ovog zakona;~~

~~4) ne sprovedi ili sprovedi suprotno odredbama ovog zakona poslove utvrđene čl. 25–30. ovog zakona.~~

~~Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu – organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja.~~

NOVČANOM KAZNOM OD 500.000 DO 1.000.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ PRAVNO LICE – ORGANIZACIJA NADLEŽNA ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA, AKO:

1) IZVRŠI PROCENU SUPROTNO ODREDBAMA OVOG ZAKONA;

2) IZDA SAGLASNOST SUPROTNO ODREDBAMA OVOG ZAKONA.

NOVČANOM KAZNOM OD 20.000 DO 150.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ODGOVORNO LICE U PRAVNOM LICU – ORGANIZACIJI NADLEŽNOJ ZA POSLOVE ZAPOŠLJAVANJA.

SAMOSTALNI ČLANOVI

ČLAN 20.

POSTUPCI ZAPOČETI PRE STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA OKONČAĆE SE PO ODREDBAMA PROPISA PO KOJIMA SU ZAPOČETI.

ČLAN 21.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”, A PRIMENJUJE SE OD 1. FEBRUARA 2024. GODINE, OSIM ODREDABA ČLANA 1. ST. 1– 3, ČLANA 3, ČLANA 4. – U DELU KOJIM SE MENJA ČLAN 9. ST. 2–5, ČLANA 12. – U DELU KOJIM SE MENJA ČLAN 19. STAV 1. TAČKA 3) I ST. 2. I 3, ČLANA 14. – U DELU KOJIM SE MENJA ČLAN 21. STAV 5. TAČKA 2) I ST. 6. I 7. I ČLANA 19. – U DELU KOJIM SE MENJA ČLAN 34. STAV 1. TAČKA 6) KOJE SE PRIMENJUJU OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1) Koji su problemi koje zakon treba da reši?

Zakon o zapošljavanju stranaca usvojen je krajem 2014. godine, koji je na sveobuhvatan način uredio oblast zapošljavanja stranaca u Republici Srbiji. Već u prvim godinama nakon stupanja na snagu Zakona o zapošljavanju stranaca (u daljem tekstu: Zakon), primetni su pozitivni efekti njegove primene. Naime, do donošenja novog zakona, u primeni je bio zakon iz 1978. godine, kada se na godišnjem nivou u proseku izdavalo oko 1.500 dozvola za rad strancima. Posmatrano od početka primene Zakona, odnosno od 4. decembra 2014. godine pa do 31. decembra 2022. godine, Nacionalna služba za zapošljavanje izdala je ukupno 115.965 dozvola za rad (nove i produžene) stranim državljanima.

Dosadašnja praksa otvorila je pojedina pitanja i ukazala na potrebu da se Zakon iz 2014. godine unapredi, odnosno da se izvrši preciziranje pojedinih odredbi Zakona o zapošljavanju stranaca, u cilju pojednostavljenja administrativnih postupaka izdavanja dozvola za rad i jednostavnije i lakše primene propisa u praksi. Pomenuta preciziranja Zakona izvršena su u decembru 2017. godine, junu 2018. godine i aprilu 2019. godine.

Predloženim zakonskim rešenjima, vrši se dalje pojednostavljenje postupka kojim strancu omogućava zapošljavanje u Republici Srbiji, odnosno povećava se efikasnost ovog postupka, tako da će poslodavci, odnosno stranci na brži i jednostavniji način pribavljati potrebnu dozvolu, a stranac će u veoma kratkom roku, moći da se radno angažuje.

Ovaj predlog zakona prati istovremene izmene i dopune Zakona o strancima, kojim se takođe vrši pojednostavljenje postupka, odnosno uvodi se jedinstvena dozvola kao dozvola za privremeni boravak i rad. Usklađivanjem odredbi Zakona o zapošljavanju stranaca i Zakona o strancima, obezbeđuje se podnošenje zahteva za izdavanje, odnosno produženje jedinstvene dozvole elektronski, putem jedinstvenog veb portala (u daljem tekstu: jedinstveni portal), a Ministarstvo unutrašnjih poslova jeste jedinstveno upravno mesto u ovom postupku, koje i sprovodi kompletnu proceduru. Shodno novom konceptu, u svrhu rešavanja u postupku izdavanja jedinstvene dozvole Nacionalna služba za zapošljavanje vrši procenu ocenom ispunjenosti uslova za zapošljavanje, posebne slučajeve zapošljavanja i samozapošljavanje stranca, kao vid prethodnog mišljenja u postupku izdavanja jedinstvene dozvole i iste dostavlja elektronskim putem nadležnom organu u skladu sa propisima kojima se uređuje ulazak, kretanje i boravak stranaca.

Shodno navedenom, predloženim zakonskim rešenjima uvode se i novi pojmovi, dok je analizom dosadašnje primene oba zakona konstatovano da je pojedine kategorije stranaca potrebno izuzeti od primene uslova za zapošljavanje stranaca utvrđenih važećim zakonom.

Takođe, ovim zakonom, kroz izdavanje saglasnosti, strancu se na pojednostavljeni način omogućava promena osnova rada, promena poslodavca ili zapošljavanje kod dva ili više poslodavaca za vreme važenja jedinstvene dozvole.

Takođe, predloženo je i da će se test tržišta rada podnositi elektronskim putem na jedinstvenom portalu u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole za zapošljavanje stranca, čime se vrši dodatno pojednostavljenje postupka.

Dalje, precizirano je da stranac može zaključiti ugovor o radu na neodređeno vreme, a propisani su i osnovi za prestanak važenja takvog ugovora (prestanak važenja jedinstvene dozvole i drugi slučajevi u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad).

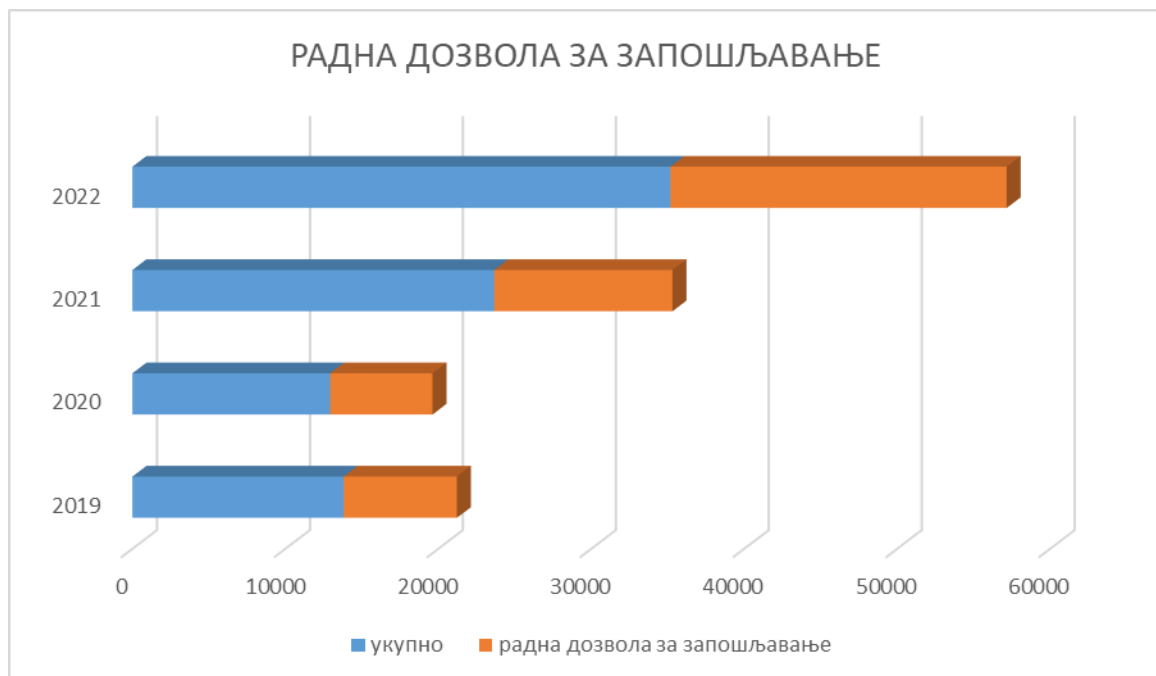
Imajući u vidu i da je postupak digitalizacije jedan od strateškog interesa Vlade, paralelnim izmenama i dopunama Zakona o strancima predviđeno je podnošenje zahteva elektronskim putem. Kompletna digitalizacija postupka

doprineće ubrzanju procedure izdavanja jedinstvene dozvole, te će procedura biti znatno efikasnija. Samim tim, digitalizacijom postupka biće omogućeno i podnošenje zahteva iz inostranstva, kao i kompletno preuzimanje relevantnih podataka službenim putem.

Važeći Zakon o zapošljavanju stranaca, poznaje sedam vrsta radnih dozvola, i to: ličnu radnu dozvolu, radnu dozvolu za zapošljavanje, radnu dozvolu za kretanje u okviru privrednog društva, radnu dozvolu za upućena lica, radnu dozvolu za nezavisne profesionalce, radnu dozvolu za samozapošljavanje i radnu dozvolu za stručno osposobljavanje i usavršavanje.

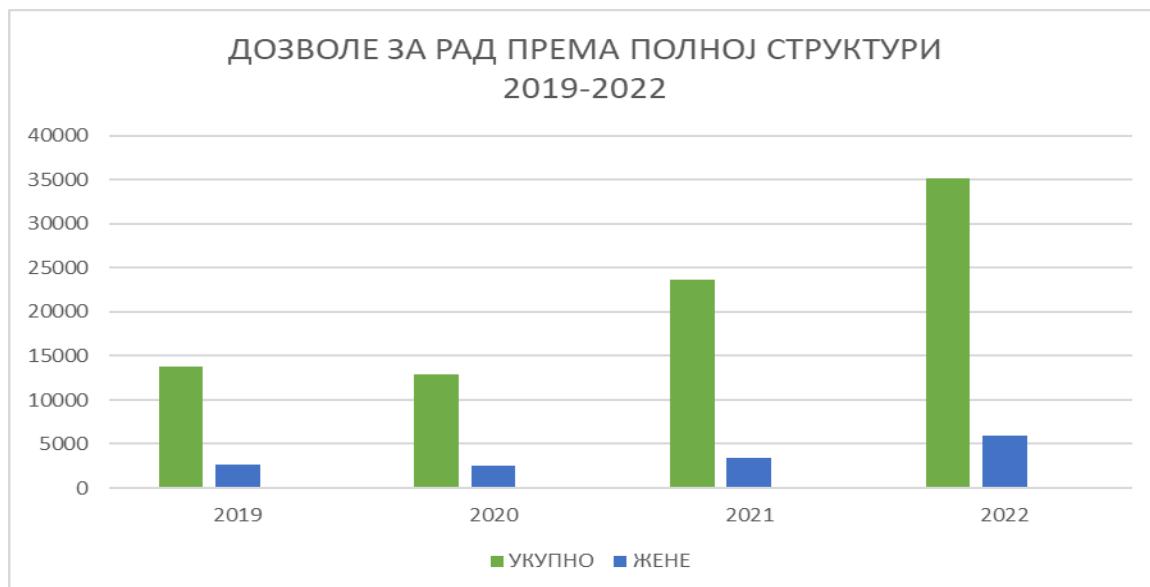
Analiza dosadašnje primene zakona pokazala je da najveći broj izdatih dozvola za rad od strane Nacionalne službe za zapošljavanje čini radna dozvola za zapošljavanje.

U 2015. godini, dakle godinu dana nakon početka primene Zakona, Nacionalna služba za zapošljavanje izdala je ukupno 6.362 (nove i produžene) dozvole za rad, od kojih 2.873 čine radne dozvole za zapošljavanje, što predstavlja 45,16% od ukupno izdatih dozvola za rad. Ovaj trend izdavanja najvećeg broja ove vrste radne dozvole nastavlja se i u narednim godinama primene zakona. Tako je u 2019. godini 53,6 % od ukupno izdatih dozvola za rad čine radne dozvole za zapošljavanje, u 2020. godini 51,7% od ukupno izdatih dozvola za rad čine radne dozvole za zapošljavanje, u 2021. godine 49,21% od ukupno izdatih dozvola za rad čine radne dozvole za zapošljavanje, dok u 2022. godini taj procenat iznosi čak 62,5%.

Grafikon 1

Posmatrano po polnoj strukturi, od ukupno 13.809 dozvola izdatih u 2019. godini, ženama je izdato 2.684, zatim od ukupno 12.931 dozvola izdatih u 2020. godini, ženama je izdato 2.479 dozvola, u 2021. godini od ukupno 23.662 dozvola, ženama izdato 3.369 dozvola za rad, dok je u 2022. godini, od ukupno izdatih 35.174 dozvola za rad, ženama izdato 5.919 dozvola.

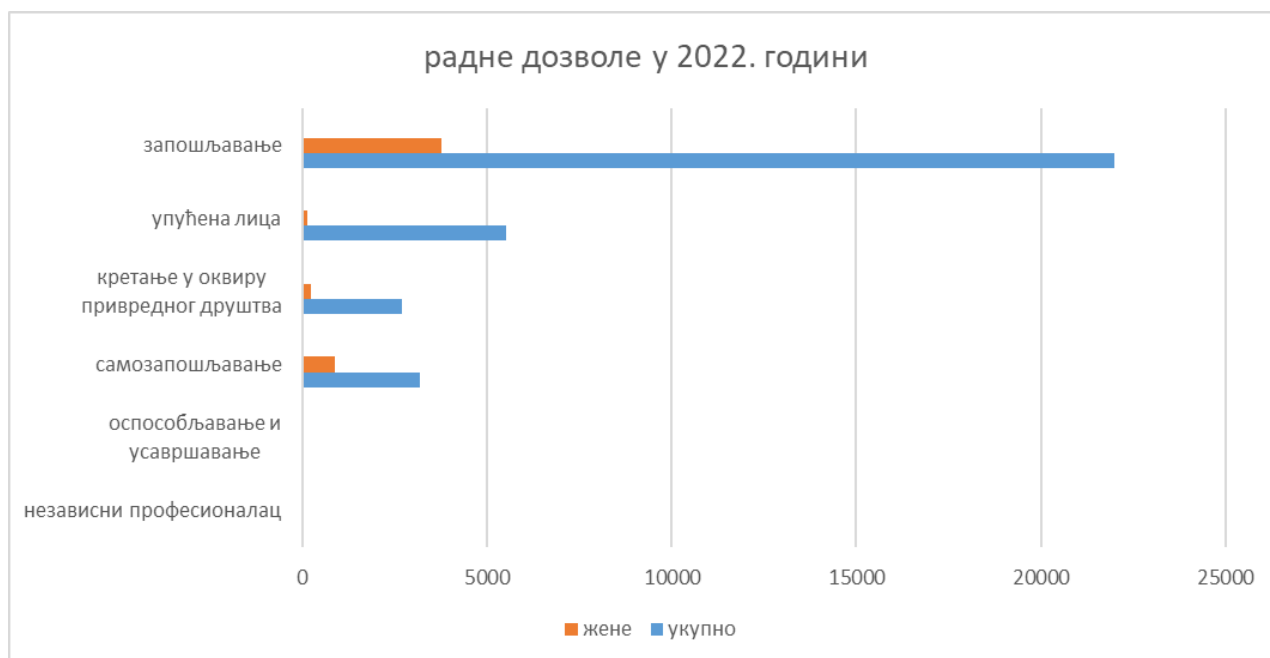
Grafikon 2

Posmatrano prema državljanstvu, u 2021. godini, najveći broj dozvola za rad izdato je državljanima NR Kine, Turske, Ruske Federacije, Indije, Ukrajine i Severne Makedonije, dok je tokom 2022. godine najviše dozvola izdato državljanima NR Kine, Ruske Federacije, Turske, Indije, Kube i Severne Makedonije.

Grafikon 3

Posmatrano prema vrsti dozvole za rad, tokom 2022. godine izdato je 1.744 (907 žena) ličnih radnih dozvola i 33.430 (5.012 žena) radnih dozvola. Od ukupno 33.430 radnih dozvola, izdato je: 21.987 radnih dozvola za zapošljavanje, 2.687 radnih dozvola za kretanje u okviru privrednog društva, 9 radnih dozvola za nezavisnog profesionalca, 3.182 radnih dozvola za samozapošljavanje, 5.513 radnih dozvola za upućena lica i 52 radne dozvole za osposobljavanje i usavršavanje.

Grafikon 4

Praksa je pokazala da od početka primene Zakona o zapošljavanju stranaca postoji veliko interesovanje poslodavaca, kada su u pitanju interesi Republike Srbije ili međunarodno prihvaćene obaveze da se omogući da stranac što pre stupi na rad. Kako su pitanju po pravilu stranci koji imaju kvalifikacije i veštine koje su deficitarne na domaćem tržištu rada, a čiji je know-how od velikog značaja za dalji razvoj poslovnog okruženja u Republici Srbiji, predlaže se navedena izmena.

Analiza napred navedenih podataka pokazuje svakako pozitivne efekte primene Zakona o zapošljavanju stranaca, koji daju mnogo precizniju sliku o broju i kretanju stranaca koji ostvaruju prava po osnovu rada u Republici Srbiji, imajući u vidu potpuno uređivanje materije koja se odnosi na zapošljavanje stranaca i ostvarivanja prava na rad.

2) Koji su željeni ciljevi donošenja zakona?

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona jeste preciziranje i uređivanje pojedinih odredaba u cilju efikasnijeg sprovođenja propisa u praksi, kao i razvijanje povoljnijeg poslovnog okruženja. Imajući u vidu navedeno, ističe se da prema trenutno važećem sistemu, da bi se strancu izdala odgovarajuća dozvola za rad, potrebno je da stranac prethodno ima regulisan boravak u Republici Srbiji. Dozvola za rad izdaje se u skladu sa opštim rokovima propisanim zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak, odnosno u roku od 30 dana. Sada, u skladu sa predloženim zakonskim izmenama, dozvola će se izdavati kao jedinstveni akt. Nacionalna služba za zapošljavanje će u postupku izdavanja jedinstvene dozvole vršiti procenu ispunjenosti uslova za zapošljavanje stranca, posebne slučajeve zapošljavanja stranca i samozapošljavanje stranca u prosečnom roku do 10 dana, kojim će se strancu omogućiti brži i lakši način ostvarivanja prava na rad, čime se postupak čini dodatno efikasnijim.

Predložena zakonska rešenja pozitivno će uticati na blagovremenu realizaciju trenutnih, ali i planiranih infrastrukturnih projekata koji se realizuju u Republici Srbiji, što će svakako na kraju imati pozitivan uticaj i na ekonomiju. Navedene izmene će doprineti boljem pozicioniranju Republike Srbije, u smislu uvećanog obima investicija u Republiku Srbiju, posebno kada je u pitanju angažovanje stručnjaka koji obavljaju

poslove od interesa za Republiku Srbiju, odnosno kada su u pitanju poslovi od međunarodnog značaja.

3) Da li su razmatrane mogućnosti za rešavanje problema bez donošenja akta?

Predložene izmene odnose se na materiju koja se mora urediti zakonom, tako da nije bilo moguće rešenje problema na drugi način.

4) Zašto je donošenje akta najbolji način za rešavanje problema?

Imajući u vidu da je osnovni razlog za donošenje ovog zakona pojednostavljenje postupka, te detaljnije uređivanje pojedinih pitanja u cilju efikasnijeg sprovođenja propisa u praksi, zatim, da se predložene izmene odnose na materiju koja se mora urediti zakonom, proizilazi da druge regulatorne opcije ili neregulatorne opcije, poput informacionih kampanja, nisu moguće.

5) Na koga i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu?

Uticaj koji ovaj propis proizvodi je svakako pozitivan, jer se uvođenjem jedinstvene radno-boravišne dozvole oblast zapošljavanja stranaca dodatno unapređuje. Navedene izmene doprinose i pojednostavljenju i skraćenju samog postupka izdavanja jedinstvene dozvole, čime se postupak čini efikasnijim. Takođe, kako je prepoznata svrsishodnost da se na pojedine kategorije stranaca, na koje se trenutno primenjuje sistem izdavanja lične radne dozvole, ne primenjuju uslovi za zapošljavanje stranaca propisanih ovim zakonom, to će predložene izmene svakako imati pozitivan efekat i na pojedine kategorije stranaca.

Takođe, kako je praksa pokazala da je potrebno unaprediti odredbe zakona koje se odnose na upućena lica, to će se predložene izmene i dopune ovog propisa pozitivno odraziti i na položaj stranaca koji se privremeno upućuju na rad ili stručno osposobljavanje u Republiku Srbiju. S obzirom na izneto, preciziranjem da akt o upućivanju (između poslodavca i stranog poslodavca) mora sadržati odredbe kojima se utvrđuje način ostvarivanja prava i obaveza iz rada, znatno će se unaprediti radno-pravni položaj tih stranaca. Tako je sada precizirano da se aktom o upućivanju na privremeni rad u Republiku Srbiju između poslodavca i stranog poslodavca, utvrđuje minimum ostvarivanja prava i obaveza iz rada. S tim u vezi, precizirano je da taj akt obavezno sadrži i podatke o uslovima rada, odnosno stručnog osposobljavanja i usavršavanja, radnom vremenu, načinu obezbeđivanja i visini zarade, načinu obezbeđivanja smeštaja, ishrane i dr. Propisivanjem da upućeno lice ne može ostvarivati manja prava od prava propisanih zakonom kojima se uređuje rad u Republici Srbiji u pogledu obaveznog sadržaja utvrđenog načina ostvarivanja prava i obaveza iz akta o upućivanju, kao i da je poslodavac u obavezi da obezbedi ostvarivanje tih prava dodatno su ojačane odredbe o jednakom tretmanu stranaca. S tim u vezi, predviđena je i prekršajna sankcija za poslodavca koji ne obezbedi ostvarivanje prava i obaveza iz rada u skladu sa aktom o upućivanju.

Rešenja iz ovog zakona uticaće pozitivno i na poslodavce koji direktno zapošljavaju, odnosno radno angažuju strance, s obzirom da će se zahtev za sprovođenje testa tržišta rada sada sprovođiti elektronski i biti sastavni deo zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole za zapošljavanje. S obzirom na ubrzane promene na tržištu rada Republike Srbije, kao i suočavanje sa nedostatkom radne snage, navedenim izmenama, doprineće se znatno efikasnijem postupku, kojim će se poslodavcu omogućiti da na brži i jednostavniji način pribave potrebnu dozvolu, a strancu će se u veoma kratkom roku omogućiti da ostvari pravo na privremeni boravak i istovremeno pravo na rad.

Takođe, strancu će biti omogućeno da za vreme važenja jedinstvene dozvole i bez njene izmene, promeni osnova rada, promeni poslodavca ili da se zaposli kod dva ili više poslodavaca, čime se znatno doprinosi smanjenju administrativnog opterećenja.

S tim u vezi, očekuje se da će se dalje pojednostavljenje postupka radnog angažovanja stranca, pozitivno odraziti kako na strance koji žele da rade u Republici Srbiji, tako i na njihove potencijalne poslodavce.

S druge strane, i pored suočavanja sa nedostatkom radne snage, predloženim zakonskim rešenjima štiti se domaće tržište rada, kroz sprovođenje testa tržišta rada. Naime, u postupku vršenja procene ispunjenosti uslova za izdavanje jedinstvene dozvole za zapošljavanje stranca, tako i u postupku razmatranja zahteva za davanje saglasnosti za promenu osnova rada, promenu poslodavca ili zapošljavanja kod dva ili više poslodavaca, Nacionalna služba za zapošljavanje sprovediće test tržišta rada. Navedeno podrazumeva da će stranac u tim slučajevima moći da se zaposli samo ako na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje nema domaćih državljana koji ispunjavaju uslove iz zahteva poslodavca, te ovaj propis neće imati negativnog uticaja na zapošljavanje domaćih državljana.

6) Kakve troškove će primena zakona izazvati građanima i privredi, a naročito malim i srednjim preduzećima?

Primena ovog zakona neće stvoriti troškove ni građanima ni privredi, s obzirom da se ovim propisom ne uređuje nikakva nova finansijska obaveza privrednim subjektima i građanima. Naprotiv, kompletna digitalizacija postupka imaće uticaj na smanjenje troškova građanima i privredi, s obzirom da digitalizacija postupka podrazumeva podnošenje zahteva i svih pratećih dokumenata elektronskim putem.

U cilju savremenih načina administrativnog postupanja, efikasnijeg i jednostavnijeg obavljanja poslova, smanjenje papirologije i lakše komunikacije, kompletan postupak biće digitalizovan. S jedne strane, cilj popune digitalizacije ovog postupka je da se privredi olakša pristup uslugama. S druge strane, digitalizacijom postupka poboljšaće se saradnja između nadležnih organa i razmena podataka neophodnih za odlučivanje, čime će se dobiti jedan povezan, efikasan, kvalitetan i unapređen sistem koji poslodavcu omogućava da radno angažuje stranca.

Dakle, digitalizacija će doprineti pojednostavljenju postupka za privredu, smanjenju administracije i „papirologije” i uštedi vremena, čime se utiče na poboljšanje poslovnog ambijenta. Poslodavac neće nositi dokumenta od šaltera do šaltera, a elektronska usluga je dostupna kontinuirano. Na ovaj način značajno će se smanjiti troškovi građanima i privredi. Digitalizacija će uticati na smanjenje administracije i papirologije, čime se utiče na poboljšanje privrednog ambijenta, a domaćoj privredi, kao i investitorima, značajno će se uštedeti vreme, a zahtev će biti moguće podneti i iz inostranstva.

S tim u vezi, sama digitalizacija postupka doprineće ubrzanju obrade zahteva za izdavanje dozvole za boravak i rad i na taj način smanjiti i troškove podnosiocu zahteva.

7) Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Sprovođenje ovog zakona u smislu obavljanja poslova povereno je organima koji postoje i koji su do sada obavljali iste poslove. Digitalizacija postupka podrazumeva podnošenje zahteva i svih pratećih dokumenata elektronski, i to putem jedinstvenog portala, koji će se uspostaviti do početka primene zakona. Na ovaj način poboljšaće se i saradnja između nadležnih organa i razmena podataka

neophodnih za odlučivanje, čime će se dobiti jedan povezan, efikasan, kvalitetan i unapređen sistem. Smanjenje sive ekonomije je jedan od efekata koji se očekuje da se postigne ovim zakonom, što će za krajnju posledicu imati i pozitivan uticaj na budžet Republike Srbije.

Očekivane pozitivne posledice donošenja predloženih izmena i dopuna Zakona o zapošljavanju stranaca su: potpunije uređivanje materije koja se odnosi na zapošljavanje stranaca i ostvarivanje prava na rad, omogućavanje zapošljavanja stranaca pod utvrđenim uslovima kroz uvođenje pojednostavljenog postupka i suštinsko efikasnijeg postupka sprovođenja testa tržišta rada, sagledavanje ukupnog broja i kretanja stranaca koji ostvaruju prava po osnovu rada u Republici Srbiji čime će se obezbediti preciznija slika o migracionim kretanjima, stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja što će za rezultat imati i povećan obim investicija, a samim tim i pozitivne efekte na budžet Republike Srbije.

Veoma je bitno naglasiti i da se uvođenjem jedinstvene dozvole smanjuje verovatnoća da neki stranac radi u Republici Srbiji bez dozvole, čime se doprinosi i suzbijanju sive ekonomije. Naime, u postupku odlučivanja za izdavanje jedinstvene dozvole, odlučivaće se istovremeno i o njegovom pravu na boravak i o ispunjenosti uslova za zapošljavanje, odnosno radno angažovanje, čime se smanjuje rizik od neprijavljenog rada.

8) Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata i tržišna konkurencija?

Zakon nema direktnog uticaja na stvaranje novih privrednih subjekata, imajući u vidu da se ovim zakonom vrši pojednostavljenje postupka zapošljavanja stranaca, kao i preciziranje i unapređenje postojećih zakonskih rešenja.

S druge strane, kada je u pitanju uticaj na tržišnu konkurenciju, očekuje se da će izmene Zakona pre svega doprineti boljem položaju Republike Srbije kada je u pitanju privlačenje investicija, kao i kada su u pitanju poslovi od opšteg interesa za Republiku Srbiju i međunarodno prihvaćene obaveze. S tim u vezi, očekuje se da će se pojednostavljivanjem postupka, odnosno njegovim skraćivanjem, povećati privlačnost Republike Srbije za strane državljane i time odgovoriti na promene na tržištu rada.

9) Da li su sve zainteresovane strane imale prilike da se izjasne o zakonu?

Ovaj zakon sačinjen je od strane Radne grupe za izradu izmena i dopuna Zakona o strancima i Zakona o zapošljavanju stranaca koja je formirana Odlukom Vlade 05 Broj: 02-10306/2022 od 8. decembra 2022. godine („Službeni glasnik RS”, broj 137/22). Takođe, u prethodnom periodu u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, održane su zajedničke javne konsultacije u Privrednoj komori Srbije povodom radnih verzija Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima i Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca.

Takođe, Odbor za privredu i finansije, na predlog Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja doneo je Zaključak 05 Broj: 011-1062/2023-1 od 8. februara 2023. godine, kojim je određeno sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca.

Program javne rasprave o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca, sa priložima utvrđenim Poslovníkom Vlade, objavljeni su na internet stranici Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja www.minrzs.gov.rs i na portalu e-Konsultacije, sa pozivom državnim organima, organizacijama, privrednom sektoru, stručnjacima u ovoj oblasti i drugim zainteresovanim stranama da se upoznaju sa tekstom Nacrta zakona o izmenama i

dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca i da daju svoje komentare, sugestije i predloge.

Javna rasprava o Nacrtu zakona, sprovedena je u periodu od 9. februara do 1. marta 2023. godine. Tokom javne rasprave održana su tri okrugla stola pod nazivom „Predstavljanje i diskusija o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca”, i to 10. februara u Novom Sadu, 20. februara u Nišu i 21. februara 2023. godine u Beogradu.

Svi zainteresovani su imali priliku da se izjasne, daju mišljenje, primedbe, predloge i sugestije, koji su sagledani, procenjeni i ugrađeni u tekst u određenoj meri.

Izveštaj sa javne rasprave objavljen je na sajtu Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i na portalu e-Konsultacije, u skladu sa Poslovnikom Vlade.

Takođe, dana 6. marta 2023. godine, održan je i sastanak sa Nacionalnim konventom o EU, na temu Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca i Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima.

10) Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se postiglo ono što se zakonom predviđa?

Nacionalna služba za zapošljavanje već primenjuje postojeći zakon, te raspolaže dovoljnom kadrovskom i tehničkom opremljenošću za efikasno izvršavanje poverenih poslova.

Nakon donošenja ovog zakona, izvršiće se informisanje zaposlenih koji obavljaju poslove vezane za primenu zakona u Nacionalnoj službi za zapošljavanje.

Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja nadležno je za sprovođenje ovog zakona, za njegovu ujednačenu primenu na teritoriji Republike Srbije, kao i za davanje mišljenja o njegovoj primeni, dok inspekcijski nadzor nad ispunjavanjem uslova za zapošljavanje stranaca vrši Inspektorat za rad, takođe jedinstveno na celoj teritoriji Republike Srbije.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
--

1. Ovlašćeni predlagač propisa – Vlada

Obrađivač: Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca

Draft Law on Amendments and Additions to the Law on Employment of Foreigners

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):**a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,**

Naslov V Kretanje radnika, poslovno nastanjivanje, pružanje usluga, kretanje kapitala
 Poglavlje I Kretanje radnika
 Član 49,
 Poglavlje II Poslovno nastanjivanje
 Član 53 i 58

- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,**
v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Prema NPAA, u okviru PG 2 planirano je usklađivanje sa Direktivom Evropskog parlamenta i Saveta 2001/98/EU od 13. decembra 2011. godine o jedinstvenom postupku obrade zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljana trećih zemalja na državnom području države članice i o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici, za treći kvartal 2025. godine. Ovim predlogom zakona upravo se vrši usklađivanje sa pomenutom direktivom, uz paralelne izmene i dopune Zakona o strancima.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:**a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,**

Ugovor o Evropskoj Uniji, Naslov I Osnovne odredbe, član 3
 Ugovor o funkcionisanju EU, Naslov IV Sloboda kretanja lica, usluga i kapitala,
 Poglavlje I Radnici, član 45

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Direktiva Evropskog parlamenta i Saveta 2001/98/EU od 13. decembra 2011. godine o jedinstvenom postupku obrade zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljana trećih zemalja na državnom području države članice i o

zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici.

Directive 2011/98/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on a single application procedure for a single permit for third-country nationals to reside and work in the territory of a Member State and on a common set of rights for third-country workers legally residing in a Member State.

Pomenuta direktiva je jednim delom prenetu u Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca, dok je drugim delom prenetu u Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o strancima, čije se izmene i dopune vrše paralelno sa izradom Predloga ovog zakona.

- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Da.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Ne.

1. Naziv propisa EU Direktiva Evropskog parlamenta i Saveta 2011/98/EU od 13. decembra 2011. godine o jedinstvenom postupku obrade zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice i o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici Službeni list Evropske unije L 343, 23/12/2011 P. 303 - 311 Directive 2011/98EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on a single application procedure for a single permit for third-country nationals to reside and work in the territory of a Member State and on a common set of rights for third-country workers legally residing in a Member State Official Journal L 343 , 23/12/2011 P. 303 - 311				2. CELEX oznaka EU propisa 32011L0098			
3. Ovlašćeni predlagač propisa - Vlada Obradivač - Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja				4. datum izrade tabele 06.02.2023. godine			
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o zapošljavanju stranaca Draft amendments to the Law on Employment of Foreigners				6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA 2012-585			
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU							
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)	đ)
Odredba propisa EU (član, stav, podstav, tačka, aneks)	Sadržina odredbe	Odredbe propisa (član, stav, tačka)	Sadržina odredbe	Usklađenost odredbe propisa sa odredbom propisa EU (potpuno usklađeno, delimično usklađeno, neusklađeno, neprenosivo)	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Predviđeni datum za postizanje potpune usklađenosti	Napomena o usklađenosti propisa sa propisima EU

1.	<p>This Directive lays down:</p> <p>(a) a single application procedure for issuing a single permit for third-country nationals to reside for the purpose of work in the territory of a Member State, in order to simplify the procedures for their admission and to facilitate the control of their status;</p>	<p>Član 2. stav 1. tačka 13)</p>	<p>jedinstvena dozvola je dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u Republici;</p>	<p>Usklađeno</p>			
----	---	----------------------------------	---	------------------	--	--	--

2.	<p>For the purposes of this Directive, the following definitions apply: c) 'single permit' means a residence permit issued by the authorities of a Member State allowing a third-country national to reside legally in its territory for the purpose of work;</p> <p>(d) 'single application procedure' means any procedure leading, on the basis of a single application made by a third-country national, or by his or her employer, for the authorisation of residence and</p>	<p>Član 2. stav 1. tačka 13)</p>	<p>jedinstvena dozvola je dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u Republici;</p>	<p>Usklađeno</p>			
----	---	----------------------------------	---	------------------	--	--	--

	work in the territory of a Member State, to a decision ruling on that application for the single permit.						
--	--	--	--	--	--	--	--

4.1.	<p>An application to issue, amend or renew a single permit shall be submitted by way of a single application procedure. Member States shall determine whether applications for a single permit are to be made by the third-country national or by the third-country national's employer. Member States may also decide to allow an application from either of the two. If the application is to be submitted by the third-country national, Member States shall allow the application to</p>	<p>Član 9. stav 1.</p> <p>Član 10. st. 1 -2.</p>	<p>Zapošljavanje stranca ostvaruje se pod uslovom da poseduje vizu za duži boravak po osnovu zapošljavanja, odobrenje za privremeni boravak ili stalno nastanjenje i jedinstvenu dozvolu, ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.</p> <p>Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja u postupku izdavanja jedinstvene dozvole vrši procenu ispunjenosti uslova, koja te poslove obavlja kao poverene, za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zapošljavanje; 2) posebne slučajeve zapošljavanja, i to: <ol style="list-style-type: none"> (1) za upućena lica, (2) za kretanje u okviru privrednog društva, (3) za nezavisnog profesionalca, (4) za osposobljavanje i usavršavanje; 	Usklađeno			
------	--	--	---	-----------	--	--	--

	<p>be introduced from a third country or, if provided for by national law, in the territory of the Member State in which the third-country national is legally present.</p>	<p>Član 11. stav 2.</p>	<p>3) samozapošljavanje.</p> <p>Dokaze neophodne za procenu ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana podnosiilac zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole podnosi elektronski, putem jedinstvenog veb portala (u daljem tekstu: Jedinstveni portal), u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu, na način i u skladu sa uputstvom za korišćenje usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu.</p> <p>Za vreme važenja jedinstvene dozvole stranac, odnosno poslodavac u ime stranca ili pravno ili fizičko lice ovlašćeno od strane stranca ili poslodavca, može podneti zahtev za promenu osnova rada, promenu poslodavca</p>				
--	---	-------------------------	---	--	--	--	--

			ili za zapošljavanje kod dva ili više poslodavca, elektronskim putem na Jedinstvenom portalu, u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu, na način i u skladu sa uputstvom za korišćenje usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu.				
--	--	--	---	--	--	--	--

4.2.	Member States shall examine an application made under paragraph 1 and shall adopt a decision to issue, amend or renew the single permit if the applicant fulfils the requirements specified by Union or national law. A decision to issue, amend or renew the single permit shall constitute a single administrative act combining a residence permit and a work permit.	Član 10. st. 1 -2.	<p>Organizacija nadležna za poslove zapošljavanja u postupku izdavanja jedinstvene dozvole vrši procenu ispunjenosti uslova, koja te poslove obavlja kao poverene, za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zapošljavanje; 2) posebne slučajeve zapošljavanja, i to: <ol style="list-style-type: none"> (1) za upućena lica, (2) za kretanje u okviru privrednog društva, (3) za nezavisnog profesionalca, (4) za osposobljavanje i usavršavanje; 3) samozapošljavanje. <p>Dokaze neophodne za procenu ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana podnosioc zahteva za izdavanje jedinstvene dozvole podnosi elektronski, putem jedinstvenog veb portala (u daljem tekstu: Jedinstveni portal), u okviru usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu, na način i u</p>	Usklađeno			
------	--	--------------------	---	-----------	--	--	--

			skladu sa uputstvom za korišćenje usluge namenjene za izdavanje jedinstvene dozvole strancu.				
--	--	--	--	--	--	--	--